

ПЛАНОВО ЗАДАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА ЦЕНОВО

МАЙ 2013 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Въведение	3
I. Цели, задачи, обхват и прогнозен период на действие на ОУП.....	3
1.1. Цели на ОУП.....	4
1.2. Задачи на ОУП.....	4
1.3. Обхват на ОУП	5
1.4. Срок на действие на ОУП.....	5
II. Методически подходи при разработване на ОУП на общината	6
2.1. Методически изисквания към аналитичните проучвания.....	6
2.2. Методически изисквания към стратегическите прогнозни проучвания.....	6
2.3. Методология.....	7
III. Анализ на ресурсния потенциал – териториални, природни, демографски, социални, инфраструктурни, икономически и други фактори за развитие.....	9
3.1. Основни географски характеристики, местоположение и граници.....	9
3.2. Природно-ресурсен потенциал.....	10
3.3. Културно - историческо наследство.....	12
3.4. Развитие на човешките ресурси и социалната сфера.....	14
3.5. Техническа инфраструктура – свързаност и достъпност на територията.....	21
3.6. Жилищен фонд, домакинства и семейства.....	24
3.7. Опазване на околната среда – екологично състояние и рискове.....	24
3.8. Икономическо развитие.....	28
3.9. Информационно и планово осигуряване на общината.....	33
3.10. Анализ на действащите планове и връзката им с бъдещия ОУП	33
3.11. Обобщен SWOT анализ на силни, слаби страни, възможностите и заплахи.....	34
IV. Изисквания към устройствената концепция на ОУП.....	35
4.1.Общи изисквания и насоки	35
4.2. Селищна система.....	36
4.3. Транспортно- комуникационна инфраструктура.....	37
4.4. Техническа инфраструктура.....	38
4.5. Устройство на земеделските и горските територии	39
4.6. Околна среда	40
4.7. Производствени и други дейности	41
4.8. Обитаване	42
4.9. Обществен обслужване и социална инфраструктура	42
4.10. КИН.....	43
4.11. Зелена система и отдих.....	43
V. Изисквания към ОУПО.....	43
5.1.Изисквания към обема, съдържанието, вида и начина на представяне на ОУП на община Ценово	43
5.2.Времеви график за изработване на ОУПО	45
5.3. Изисквания към проектантския екип, разработващ ОУП на община Ценово.....	45
5.4. План за необходимите административни мерки и организационни процедури по разработването и одобряването на ОУП.....	46
5.5. Изисквания към проектантския екип, разработващ ОУП на община Ценово.....	47
VI.Източници на информация	48

Въведение

Настоящото планово задание се явява първа стъпка от процеса на изработване на Общ Устройствен План (ОУП) на община Ценово.

Целта на Плановото задание за изработване на ОУП на община Ценово е да очертае проблемите на територията и да формулира основните цели и изискванията към ОУП.

Задачите на плановото задание най-общо са следните:

- Задаване на препоръчителни методически насоки и подходи за изработване на ОУП, определяне на изисквания относно обема, структурата и съдържанието на видовете проучвания, фазите, етапите, прогнозния хоризонт на действие на ОУП и др.
- Анализ на състоянието на действащата система от планове, касаещи територията на общината (кадастрални и регулационни планове, общ устройствен план и т.н.) и на устройствените проблеми, които не могат да бъдат решени с действащите планове.
- Анализ на действащите стратегически документи, данни и проучвания за територията на общината.
- Представяне на урбанистични насоки за решаване на проблемите, които трябва да бъдат решени с бъдещия ОУП на Общината.
- Формулиране на необходимите организационни действия, които да бъдат предприети от Кмета на Общината и от Общинската администрация по изработването на ОУП и неговото по-нататъшно възлагане, обсъждания и приемане от Общинския експертен съвет.

Изготвянето на настоящото Планово задание за ОУП е регламентирано като изискуемост в ЗУТ, като обем и съдържание – отново със ЗУТ, Наредба № 8 на МРРБ, заедно с цялата приложима нормативна уредба, касаеща функционалните системи, които определят устройството на територията в цялост.

I. Цели, задачи, обхват и прогнозен период на действие на ОУП

От древността до днес човек е търсил предвидимост и контрол над процесите в заобикалящата го среда. С развитието на обществото, усложняването и ускоряването на протичащите процеси в социалните общности, възниква и потребността за развитие на градското пространство, като основна част от средата за развитие на всяка цивилизация. С времето социалната, икономическата, културната политика на обществото започва да намират своето отражение в създаването на схеми и планове за устройство на територията. Интензивността на развитие в глобализацията се свят намалява времето за оценка и реакция към случващото се в средата от страна на обществото. Това води до нуждата от допълнителни прогнози и анализи на възможните посоки на развитие, на съществуващите проблеми и заплахи и възможните решения, с оглед постигане на среда отговаряща на съвременните потребности на обществото.

Обобщено казано, днес устройствените схеми и планове се явяват основен инструмент при провеждане на политики за постигане на устойчиво развитие.

Настъпилите съществени изменения в социално-икономическата среда и условията, в които се развива нашата страна, нуждата да се осигурят равнопоставеност на отделните субекти в икономическия живот, защита и баланс на интересите и собствеността на всички участници в устройствения процес, водят след себе си и до промяна на политиката за устройство на територията. Това и липсата на изготвени или актуални планове за развитие на териториите на ниво ОУП, води до нуждата от изготвянето им.

В националната система от планове и стратегически документи ОУП се явява междинно звено между Общинския план за развитие (ОПР), Концепцията за пространствено развитие на община (КПРО) и отделните Подробни устройствено планове (ПУП), касаещи предназначението на всеки отделен имот. С ОУП се цели визуализирането и конкретизирането в териториално измерение на целите, политиките, мерките залегнали в стратегическите документи от по високо ниво, а именно ОПР и Областната стратегия за развитие (ОСР). Също така с ОУП се детайлизират териториалните насоки на развитие залегнали в пространствените схеми и концепции - КПРО и Регионалната схема за пространствено развитие на ниво област (РСРП). По този начин на нормативно ниво ОУП се явява основна връзка между Закона за регионално развитие (ЗРР) и Закона за устройство на територията (ЗУТ).

С ОУП се дава пространствено измерение на предвижданията и на много други стратегически и планови документи за територията на общината – стратегии за развитие в областта на околната среда, управлението на отпадъците, туризма, икономиката и т.н. Визуализират се ограничителните режими върху територията, произтичащи от различни закони и подзаконови нормативи по отношение на опазването на историческото и културно наследство, горския и земеделски фонд, опазването на околната среда и възстановяването на нарушени територии и т.н.

1.1. Цели на ОУП

Основна цел на Общият устройствен план на общината е да създаде планова основа за нейното дългосрочно устойчиво териториално развитие в съответствие с приетите стратегически документи за регионално развитие и на база характерните за общината природни, културно-исторически и антропогенни дадености, ресурси и характеристики.

Изхождайки от принципите на устойчивото развитие за баланс между екологично равновесие, икономически растеж и социален просперитет при оптимално използване на природните дадености, постигането на главната цел се предполага от изпълнението на следните специфични цели:

- Подобряване на жизнената среда чрез осигуряване на съвременно ниво на обществено обслужване, обитаване, възможности за рекреация, спорт и т.н..
- Стимулиране на икономическото развитие на Общината чрез създаване на планова основа и с инструментариума на устройственото планиране.
- Баланс между частните и обществените интереси на територията на Общината, отчитайки едновременно правото на собственост и нуждата от защита на обществения интерес.
- Опазване и използване на потенциала на природните дадености и културно-историческото наследство.
- Увеличаване възможностите за управление на съществуващите в момента и потенциални урбанистични процеси на територията от страна на ръководството на Общината и административния апарат.
- Контрол върху процесите на по-нататъшна урбанизация на територията на общината с цел запазване целостта и стабилността на природната ѝ среда с инструментите на устройственото планиране.

1.2. Задачи на ОУП

Изхождайки от формулираните цели на ОУП на община Ценово и от схващането, че планът ще бъде управленски инструмент на Общината в сферата на пространственото ѝ

развитие, се формулират и неговите задачи. Важно предварително условие в това отношение е да се съгласуват целите и задачите на ОУП с целите и задачите на Общинския план за развитие на общината за новия програмен период 2014-2020 г. и с предвидените насоки за развитие в Концепцията за пространствено развитие за периода 2014-2020, която следва да се приеме до края на настоящата година.

Основните задачи на плана са:

- Определяне на общата структура на територията, местоположението, землищните граници на населените места и селищните образувания, отделните урбанизиран и територии, земеделските и горски територии, природозащитните, с културно-историческо значение, нарушени територии и със специално предназначение и др.
- Определяне на устройствен режим на отделните територии, правилата и ограниченията за ползването им, като се съблюдават на режимите, които са установени със специални закони.
- Усъвършенстване на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на общината, връзките с териториите на съседните общини и със системата от инфраструктурни мрежи и съоръжения на национално ниво;.
- Усъвършенстване на пространствения модел на организация на системата на социалната инфраструктура
- Установяване на уязвими територии с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия регламентиране на превантивни мерки, методи за защита и начин на устройство на териториите.
- Създаване на необходимите условия за използване на потенциала на териториите държавна и общинска публична собственост.
- Създаване на условия за балансирано устройствено развитие в урбанизираните и извънурбанизираните територии, чрез поддържане на екологично равновесие и опазване на околната среда.
- Осигуряване на условия за опазване и социализация на обектите на културно историческото наследство и природните забележителности. Регламентиране на допустимото натоварване върху териториите с естествени рекреационни и други ресурси.
- Определяне на последователност (етапност) за реализиране на приоритетни устройствени дейности.

1.3. Обхват на ОУП

Съгласно чл. 105 от Закона за устройство на териториите ОУП биват 4 вида:

- ОУП на община;
- ОУП на части от община – група съседни населени места с техните землища;
- ОУП на населено място – град заедно с неговото землище;
- ОУП на селищно образувание с национално значение.

С оглед на постигане на заложените по-горе цели и изискванията в нормативната уредба за планова обезпеченост на територията, устройственият план на община Бяла следва да обхваща цялата територия на общината, включвайки общинския център и отделните населени места заедно с техните землища – Общ устройствен план на община (ОУПО).

1.4. Срок на действие на ОУП

Времевият диапазон за действие на ОУП регламентиран в Наредба №8 е 15-20 години.

При определяне на времевия хоризонт на действие на плана следва да се има предвид времетраенето на плановите периоди за развитие възприети от ЕС, а именно седем години.

Имайки предвид необходимостта от стабилност на предвижданията на плана във време на действие на поне два планови периода и необходимото технологично време за изготвяне на настоящият и последващият ОУП следва да се приеме хоризонт на действие от 20 години.

Този времеви хоризонт не изключва възможността от изменения на бъдещия план при промяна на параметрите на средата във времето.

Прогнозният период, за който се създава ОУП на община Ценово е 2025-та година.

II. Методически подходи при разработване на ОУП на общината

Настоящият анализ на съществуващото положение се явява основа за последващата разработка на ОУП на общината. При разработването на проекта за ОУП съществуващите в настоящото задание проучвания и анализи следва да се допълнят там където разработващият колектив прецени, че има нужда от допълнителни проучвания поради промени в базисните елементи, промяна в нормативната база или за по-голяма точност на разработката.

2.1. Методически изисквания към аналитичните проучвания

Анализите на състоянието на отделните функционални системи на плана и на някои от основните проблемни направления (демография, заетост на трудовите ресурси, безработица, здравеопазване, образование, култура и културно-историческо наследство, обитаване, инфраструктура, екология, зелена система, икономика и т.н.) имат за цел да допълнят аналитичните проучвания, съдържащи се в Плановото задание. Предмет на допълнителните аналитични проучвания следва да бъдат факторите, които оказват влияние за състоянието на съответната функционална система или проблемно направление. Също така следва да се има предвид и възможността от промяна на провежданите политики било с оглед промяна на стратегически планове и документи, било поради причини от чисто политическо естество, обществени нагласи или икономически реалности.

Измененията в нормативната база, регулираща обществените отношения, касаещи развитието на съответната функционална система или проблемно направление, следва да бъдат добре проучени от екипа, извършващ допълващите, подробни аналитични проучвания.

С цел очертаване на тенденциите в развитието на анализираната функционална система, или проблемно направление, аналитичните проучвания следва да обхващат ретроспективен период над 5 години назад във времето, който следва да е информационно осигурен със съпоставими данни. Времевият хоризонт на информацията, ползвана за допълващите аналитични проучвания за ОУП на община Ценово, следва да обхваща поне петгодишен ретроспективен период (например - 2007-2012 г.), което дава възможност за очертаване на определени тенденции в развитието на процесите на територията на общината.

2.2. Методически изисквания към стратегическите прогнозни проучвания

Устройственото планиране на определени градове, населените места на територията на общината и землищата им е свързано с прилагане на устройствени решения, засягащи статута, устройствените режими и др. Срокът на действие на решенията в устройствените планове е дълъг – 10-12 години. Устройствовите решения, които ще се прилагат се обосновават с прогнозни разчети. При тяхното изработване се съблюдават определени методически изисквания с оглед постигане на предварително формулираните цели, приоритети и задачи на самия ОУП. Основните идеи и виждания за прогнозното развитие на отделните функционални системи на ОУП се представят под формата на концепции за прогнозното развитие на тези функционални системи, в т.ч. и хипотези до 2035 г. Прогнозните проучвания ще са съществен момент от работата по изработването на бъдещия Общ устройствен план на община Ценово.

Необходимостта от прогнозите за развитието на функционалните системи и на проблемните направления от тях се предпоставя и от действащата нормативна уредба по ТСУ (чл.18 &(3) от Наредба № 8 на МРРБ)

По своя характер и степента на подробност прогнозите на проектантските екипи, които ще разработват ОУП на общината следва да бъдат: общи и конкретни.

2.2.1. Етапност и времеви хоризонт

Важно методическо изискване е прогнозните проучвания, използвани за целите на ОУП да са с дългосрочен хоризонт (далеко - перспективни). Този хоризонт следва да съответства на срока на действие на утвърдения ОУП, който по действащата нормативна уредба е 15-20 годишен. С оглед изискванията за етапна реализация на устройствените решения на ОУП се налага разработените прогнози да имат като минимум поне един междинен етап.

В съответствие с налаганите в практиката изисквания за съчетаване на дейностите по социално-икономическото и инфраструктурно развитие на отделните териториални единици и на отделни градове с устройственото планиране на същите (т. нар. “пространствено развитие”) се утвърждава мнението като хоризонт на междинния етап на прогнозите в ОУП да се използва възприетия от Европейския съюз 7-годишен цикъл на валидност на стратегическите и планови документи.

Дългосрочният времеви хоризонт на прогнозите за перспективното демографско, социално-икономическо и инфраструктурно развитие, както и вероятностният характер на самите прогнози изискват те да бъдат представени в определен диапазон “от – до”. Резултатите от прилагането на ОУП, разработвани в миналото, при които са ползвани прогнози с еднозначен (“твърд”) вид показват, че сбъдваемостта им е по-ниска от тези, които са в “отворен” вид – с определен диапазон.

2.2.2. Вариантност на развитие

Перспективното, комплексно, демографско, социално-икономическо и инфраструктурно развитие на общината през следващите две десетилетия (до 2035 г.) ще се осъществява под влиянието на комплекс от фактори със задържащо и със стимулиращо въздействие. В определени моменти превес могат да имат факторите, стимулиращи развитието, а в други тези, които са със задържащ характер. Това изисква да се прилага вариантния подход на изработване на самите прогнози.

В прогнозите за перспективното развитие на функционалните системи и на проблемните направления, използвани при изработване на ОУП се използват следните варианти:

- Тенденциален, наричан още минимален или песимистичен (при доминиращо влияние на фактори със задържащ характер) и запазване на тенденциите от досегашното комплексно демографско, социално-икономическо и инфраструктурно развитие;
- Реалистичен - при отчитане на очакваното влияние на фактори със стимулиращо влияние и незначително въздействие на фактори със задържащ характер;
- Оптимистичен – базиран на вероятността за доминиращото влияние на фактори със стимулиращ характер.

Важно методическо изискване към прогнозите, ползвани при изработване на ОУП на общината е териториалната диференциация на някои от разчетите. Приоритет следва да бъдат разчетите, отнасящи се за някои от основните структурни елементи на общинския център, с отчитане наличието на вторичен общински център, които ще бъдат определени и заложи в устройствената концепция на авторския екип.

2.3.Методология

При изпълнение на дейностите по изработване на ОУП е препоръчително да се използват следните методи:

- Наблюдение – извършено от екипите на място и в Интернет.
- Проучване – посещение на място и получаване на директна информация и данни от различни дирекции и отдели в Общинска администрация, писма за събиране на допълнителни данни и информация от различни институции, събиране на познания, мнения, опит и предложения чрез въпросници и/или анкета и др.
- Описание – създаване на писмени документи (ОУПО).
- Анализ и Синтез – анализиране на базовата изходна информация и данни, обобщаване на резултатите, изводи и препоръки.
- Оценка – оценка на социално-икономическото състояние и степен на развитие на общината, оценка на възможностите за постигане на заложените цели, оценка на материалните, човешки и финансови ресурси за изпълнение на плана.
- Сравнение – сравняване на цифрови данни, факти, показатели и резултати от проучването и наблюдението и на тяхна база изводи и формулировки в плана.
- Работа в екип – разпределение на задачите по експерти и съгласуване действията на екипа за изготвяне на ОУП с Общинската администрация на Ценово.
- SWOT анализ – анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите.
- Индексен метод - сравняване равнището на даден статистически показател към момента и неговото равнище в минал период или към равнище на минало време, прието за база.
- Графични методи – за изобразяване на резултатите, фактите и тенденциите, ще се използват геометрически изображения на функционална зависимост с помощта на линии на равнината. ОУП да съдържа цветни карти, таблици, графики, фигури и схеми.

III. Анализ на ресурсния потенциал – териториални, природни, демографски, социални, инфраструктурни, икономически и други фактори за развитие

3.1. Основни географски характеристики, местоположение и граници

Фиг. 1: Карта на област Русе

Община Ценово е разположена по долното течение на р. Янтра в Дунавската хълмиста равнина. Тя е северозападната граница на Област Русе. Благоприятна е относителната близост на общината до големи речни пристанища на река Дунав – Свищов и Русе и граничната зона с международен транспортен коридор №7 към Румъния и Западна Европа. Ценово се намира в близост до първокласния път Русе - Бяла - Велико Търново, част от трансграничния транспортен коридор №9.

Територията на община Ценово е 258,2 кв.км. и заема 9% от територията на област Русе и 1,72% от площта на Северен централен район на България (СЦР, NUTS 2).

Средната надморска височина е 30 м.

На север Ценово граничи с река Дунав, на запад с община Свищов, на юг с Полски Тръмбеш и Бяла, а на изток с община Борово.

В състава на община Ценово влизат 9 села: Ценово, Белцов, Беляново, Джулюница, Долна Студена, Караманово, Кривина, Новград, Пиперково. Общата ѝ територия е 258,2 кв.км. Жителите ѝ са 5 923 към 01.02.2011 г.

Географското разположение, климата и плодородната почва на община Ценово са благоприятни за развитие на селското стопанство. Природните забележителности и културно-историческото наследство са потенциал за развитие на различни форми на туризъм.

Относително близки са отстоянията от Ценово до големите областни градове Русе, Свищов, Велико Търново, до речни пристанища на Дунав и границата с Румъния.

Таблица 1: Разстояния в километри от Ценово до някои градове в България

Русе	Свищов	Варна	Бургас	Пловдив	София
50	32	217	271	60	262

Източник: Интернет - <http://bgmaps.com>

Община Ценово е една от 8-те общини в област Русе. Тя е на шесто място по територия и на осмо място по население сред общините в областта. В Община Ценово живее 2,5 % от населението на област Русе (5 724 души средногодишно за 2012 г.) и само 0.7 % от населението на СЦР. Най-малката община в областта по територия е Община Борово, а по население е Община Ценово. Най-голяма по територия и население е община Русе (469 кв.км. и 166 382 жители). Средната гъстота на населението в община Ценово (22,16 души на кв. км. за 2012 г.) е много по-ниска от средните стойности за област Русе (82,99), от средната гъстота за страната (65,80) и за СЦР (56,69). По брой населени места (9), община Ценово се нарежда след общините Борово и Ветово, които имат съответно по 7 населени места. (Таблица 2)

Таблица 2: Основни данни за община Ценово и останалите общини в област Русе

Район, област, община	Територия кв. км	Население брой 31.12.2012 г.	Гъстота на населението за 2012 г. (души на кв.км.)	Населени места (брой)	Градове (брой)	Села (брой)
България	111 001.9	7 304 632	65,80	5 304	253	5 051
Северен централен	14 974.0	848 911	56,69	996	39	957
Област Русе	2 803.4	232 662	82,99	83	9	74
Община Борово	252.2	5 980	23,71	7	1	6
Община Бяла	341.0	13 161	38,60	11	1	10
Община Ветово	448.7	12 296	27,40	7	3	4
Община Две могили	342.3	9 153	26,74	12	1	11
Община Иваново	425.8	9 313	21,87	13	-	13
Община Русе	469.2	166 382	354,61	13	2	11
Община Сливо поле	255.0	10 653	41,78	11	1	10
Община Ценово	258.2	5 724	22,16	9	-	9

Източник: Национален статистически институт

3.2. Природно-ресурсен потенциал

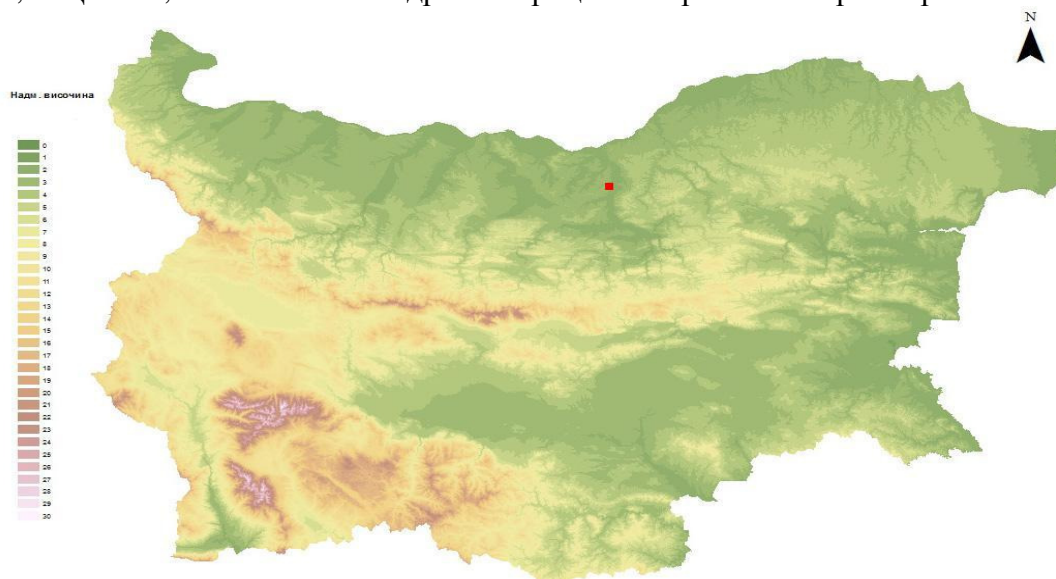
➤ Релеф

Територията на Община Ценово обхваща част от източната Дунавска хълмиста равнина, която тук се характеризира с разнообразен релеф. Около устието на река Янтра – източната част на Вардим–Новградската низина, надморската височина е 20 метра, а в местността ”Липите” – източно от село Белцов – 252 метра.

По- голяма част от хълмовете са заоблени – залесени или терасирани, а подходящите – са засадени с лозя.

Дунавският бряг на Община Ценово е нисък. На по-голяма част от дължината му има изградена дига и отводнителни системи: Вардим- Новград и Батин- Кривина.

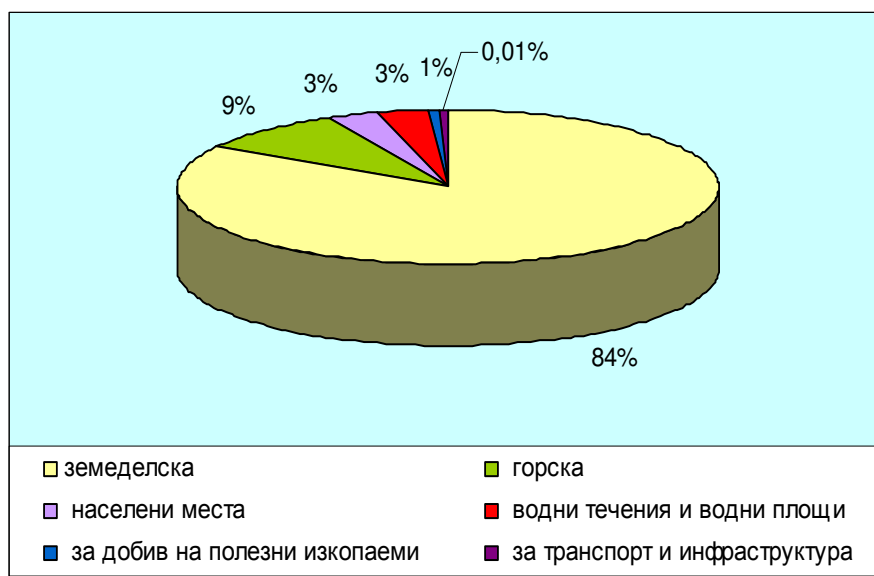
Съществуват релефни образувания като: Дядо Старчовата пещера край с.Белцов, карстовите образувания - Хайдушките дупки и Кралимарковските стъпки в местността „Чуката”, с. Ценово, живописни меандри и старици по поречието на р. Янтра.

Местоположение на Община Ценово на релефната карта на България

➤ Териториални и поземлени ресурси

Фиг. 2: Баланс на площта на община Ценово по видове територии

Източник: Национален статистически институт

Около 93% от територията на община Ценово се състои от земеделски и горски площи. Най-голям е относителният дял на земеделската земя – 216 204 дка (84% при средно за страната 57,4%). Обработваемата земеделска земя по официални статистически данни е около 174 226 дка или около 81% от земеделските територии. Горските площи в общината са 9% – 23 593 дка. Населените места и другите урбанизирани територии са 3% от общата площ на община Ценово (7 321 дка). Водните течения и водни площи имат относителен дял 3%, а териториите за транспорт и инфраструктура 0,01%. За добив на полезни изкопаеми се използват 1 481 дка или близо 1% от общата площ на общината.

➤ Климат

Община Ценово попада в областта с умерено – континентален климат, според климатичното райониране на България. Тази област е продължение на Средноевропейската климатична област. Климатът в района се формира под влияние на въздушните маси, които постъпват от умерените географски ширини – океански и континентален. Влиянието на тропическите и арктически въздушни маси е по-ограничено.

Средната годишна температура е +12°градуса. Годишната амплитуда от средномесечната температура е 25.6° градуса, а тази от абсолютните – максимална и минимална – 70° градуса. През зимата тук се наблюдават много ниски температури, през лятото – много високи, по-големи от средните за същата географска ширина.

Валежите в района са разпределени неравномерно през годината. Най-влажен е месец юни - 98 мм., а най-малко валежи са месеците февруари – 28 мм. и март – 33мм. Слана пада най-рано на 10 октомври и най-късно на 12 май. Първите снеговалежи започват обикновено през ноември, а последните са през април. През пролетта и лятото са чести случаите на градушки, които нанасят значителни поражения на селскостопанските култури.

Преобладаващи ветрове с почти еднакъв дял са североизточните и югозападните, а с най-малка повтораемост са северните, северозападните и южните ветрове. Случаите на тихо време са приблизително една четвърт от общия брой на наблюдаваните дни. Режимът на мъглите, в прилежащата на р. Дунав територия, значително се различава от тази в останалите части на региона който е характерен за поречието на всички по-големи реки.

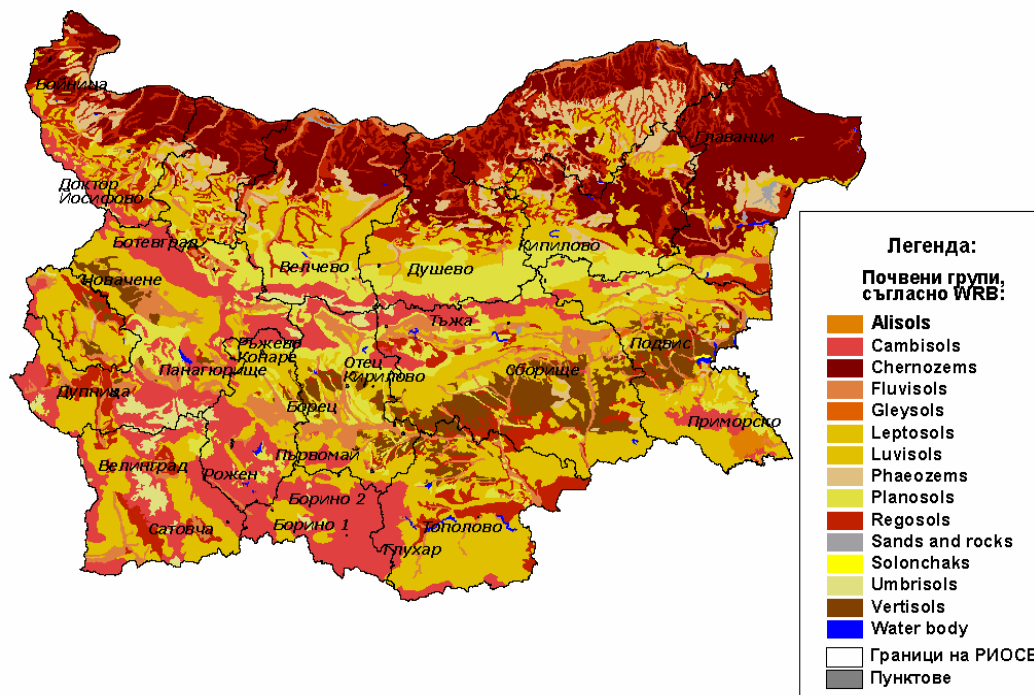
➤ Води

Към Община Ценово принадлежи долното течение на р. Янтра, която се влива в р. Дунав на територията на общината при с. Кривина. Долината и е живописна, има много

меандри. Част от територията на общината има наклон над 3° градуса, но релефът и е благоприятен за развитието на селско стопанство.

➤ Почви

В общината преобладават карбонатни черноземни почви. Подходящи са за отглеждане на всички селскостопански култури.

➤ Полезни изкопаеми

На територията на община Ценово няма открити значими рудни или нерудни полезни изкопаеми.

➤ Защитени територии и биоразнообразие в община Ценово

На територията на ОБЩИНА ЦЕНОВО се намират следните защитени територии:

1. Защитена местност „Находище на обикновен сладник“, обявена като природна забележителност със Заповед № 1635/27.05.19.1976 г. на Министъра на горите и горската промишленост (ДВ, бр. 50/1976 г.) и прекатегоризирана в защитена местност със Заповед № РД-1198/24.09.2003 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 91/2003 г.). Със Заповед № РД-540/12.07.2007 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 62/2007 г.) е актуализирана площта на 2,865 дка. Намира се в землището на с. Белцов.

2. Защитена местност „Находище на българска гърлица – село Караманово“, обявена със Заповед № РД-300/29.03.2013 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ, бр. 36/16.04.2013 г.) с площ 16,142 дка. Намира се в землището на с. Караманово.

➤ Защитени зони от мрежата Натура 2000

По Директива 92/43/ЕИО на Съвета за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (Директива за местообитанията).

1. Част от защитена зона „Студена река“ с идентификационен код BG0000233, приета с Решение на Министерския съвет № 122/02.03.2007 г. (ДВ, бр. 21/2007 г.), с обща площ 529 936 дка. Включва части от землищата на селата Караманово и Новград.

2. Част от защитена зона „Река Янтра“ с идентификационен код BG0000610, приета с Решение на Министерския съвет № 122/02.03.2007 г. (ДВ, бр. 21/2007 г.), с обща площ 1 390 041 дка. Включва части от землищата на селата Ценово, Новград, Кривина, Долна Студена, Джулюница, Беляново и Белцов.

3.2. Културно - историческо наследство

Стратегическото положение на Община Ценово и близостта и до р. Дунав са причина за нейното разнообразно обитаване от праисторическата епоха и античността, през

средновековието до наши дни. Изключително богато и разнообразно е културно-историческото наследство в близост до всички населени места на територията на община Ценово.

При с. Кривина през IV в. израства кастелът „Ятрус” – един от значимите римски военни центрове по Долния Дунав. Откритите археологически разкопки представляват останки на римски и ранно византийски град разрушен от аварите в началото на VII в. Върху развалините му през VII – VIII в. съществува българско селище, защитено с масивна каменна ограда с изградени навън кули. През 1958 г. са открити източната порта, обществени и частни сгради, две старо-християнски базилики, намерени са много железни мечове, керамика, златни монети от X в., оръдия на труда и др. Има данни, че първите заселници по тези места са от племената на гетите. Запазени са 43 надгробни могили, разпръснати по високите плата край р. Янтра.

На 2 км. северно от с. Беляново, издълбана в скалистия десен бряг на р. Янтра е открита скална църква, изписана със стенописи, които сега са почти заличени с изключение на някои места, където личат образи на светци. В района на селото са намерени находки от късно-антично селище и некропол, изграден от тухли и керемиди. На 5 км. югозападно от с. Долна Студена е открит водопровод, чиито тръби са споени с бял хоросан и лежат направо в земята на дълбочина от 1.20 м. до 1.50 м. На 1.5 км. северно от с. Караманово са били открити надгробни плочи на латински език. На 1 км. западно и югозападно от с. Новград са били открити различни археологически находки: каменни съркофази, хромели, оръдия на труда и земеделски сечива от камък, кремък, кост, бронз, желязо, фибули, апликации, монета от император Юстин /565-578/, късове от най-различни съдове. Открити са и жилища с правоъгълна форма, снабдени с пещи и огнища, както и домашна керамика. От находките е видно, че на това място са съществували селища през ранно и късно-желязната епоха, през времето на римското владичество и на Първата българска държава. В селото е открито гърне, съдържащо 110 тетрадрахми от Първата и Втората македонска област. Тази находка трябва да се свърже с тракийското селище. Открит е и тракийски некропол на 1 км. югозападно от селото. На около 300 м. североизточно от селото, на високия ляв бряг на р. Янтра, срещу моста за с. Кривина, в местността „Кале баир” е открита крепост с неправилна форма, с дължина около 200 м. и ширина 96 м. Предполага се, че става дума за крепостта „Нуксери”. Намерени са находки, характерни за късно-античната епоха и за времето на Първата и Втората българска държава. От тук произхождат две византийски монети от XII в.

На 4.5 км. североизточно от с. Ценово, в близост до „Хаджийска чешма” са открити късове от домашна керамика от предримската и римската епоха. В околностите на селото, в местността „Гюртлука” е открито съкровище, състоящо се от златна и сребърна посуда, две сребърни гривни, пръстен с надпис, фибула, сребърни обкови и 1200 монети.

Голяма част от археологическите паметници не са изследвани, не са правени разкопки и възстановителни работи.

Таблица 3: Списък на културно-историческите обекти в община Ценово

№	Населено място	Обект	Брой
1	Ценово	1. Праисторическо селище – на 4,5 км. разстояние	1
		2. Тракийско и антично селище	1
		3. Тракийски могилен некропол	1
		4. Късноантично и средновековно селище – на 2,5 км.	1
		5. Късноантично и средновековно селище – на 1,5 км.	1
		6. Етнографска сбирка;	1
		7. Паметник на Д. Ценов;	1
		8. Паметник на Матей Казака;	1
		9. Паметник на загиналите в Балканската война;	1
		10. Паметник - Кръст	1
2	Долна Студена	1. Антично селище – на 0,3 км. разстояние	1
		2. Антично селище – на 2,5 км. разстояние	1
		3. Античен водопровод – на 5 км. разстояние	1
		4. Землени галерии – на 1,5 км. разстояние	1
		5. Паметник на загиналите в Пражкото въстание	1

3	Белцов	1. Тракийско селище – на 1 км. разстояние	1
		2. Антично и средновековно селище – на 6 км. разстояние	1
		3. Паметник на загиналите в Руско-Турската война;	1
		4. Паметник на загиналите в I и II световна война;	1
4	Беляново	1. Късноантично селище - на 3 км. разстояние	1
		2. Късноантичен некропол - на 2,5 км. разстояние	1
		3. Антична вила и малко селище - на 0,3 км. разстояние	1
		4. Скална църква - на 1 км. разстояние	1
5	Пиперково	1. Късноантично селище - на 2 км. разстояние	1
		2. Късноантично селище - на 1 км. разстояние	1
		3. Късноантично селище - на 2,5 км. разстояние	1
		4. Паметник на загиналите в Пражкото въстание	1
6	Джулюница	1. Антично селище – на 1 км. разстояние	1
		2. Паметник на загиналите в Междусъюзническата война	1
7	Новград	1. Тракийско, късноантично, средновековно селище – 1 км	1
		2. Тракийски некропол – разстояние 1 км.	1
		3. Късноантично селище - на 2,5 км. разстояние	1
		4. Късноантична и средновековна крепост - на 0,3 км.	1
		5. Паметник на Ленин;	1
		6. Паметник на Х. Димитър и Ст. Караджа;	1
		7. Етнографски музей	1
8	Караманово	1. Антично селище	1
		2. Античен некропол	1
		3. Паметник на Асен Илиев	1
9	Кривина	1. Римски кастел "Ятрус" и ранносредновековно селище	1
		2. Производствен център за вар	1
		3. Останки от римски път	1

3.3. Развитие на човешките ресурси и социалната сфера

➤ Демографска характеристика

Демографската криза в община Ценово се задълбочава. Динамиката на населението през последните години показва трайна тенденция на намаление (с около 15 % за последните 6 години) или с 974 души през 2012 спрямо 2007 г.

По данни от преброяването към 01.02.2011 г. населението на община Ценово е 5 923 души, а към края на годината намалява до 5 783.

Таблица 4: Население в община Ценово по пол и местоживееие 2007 - 2012 г.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Всичко	6639	6390	6220	5995	5783	5665
Мъже	3308	3175	3089	2963	2900	2844
Жени	3331	3215	3131	3032	2883	2821

Източник: Национален статистически институт

През 2012 г. в общината живеят вече 5 665 души, 50,2 % от които мъже. По признака пол структурата на населението е сравнително балансирана. Мъжете са само с 23 повече от жените по данни на НСИ от 31.12.2012 г.

Таблица 5: Население под, във и над трудоспособна възраст разпределени по пол към 01.02.2011 г.

Общо	5923
Под трудоспособна¹	525
В трудоспособна²	1791
Над трудоспособна³	3607

Източник: Национален статистически институт

¹ Под трудоспособна възраст - до 15 навършени години.

² В трудоспособна възраст - жени от 16 до 59 и мъже от 16 до 62 навършени години.

³ Над трудоспособна възраст - жени на 60 и повече навършени години и мъже на 63 и повече навършени години.

През 2011 г. под трудоспособна възраст е 9% от населението на община Ценово. Възрастните над трудоспособна възраст са 3 607 души или 61% от населението. Около 30% е делът на населението в трудоспособна възраст.

Таблица 6: Население в община Ценово по възрастови групи към 01.02.2011 г.

Възрастови групи								
Общо	0 - 14	15 - 19	20 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 69	70 +
5923	525	248	458	506	740	876	1107	1463

Източник: Национален статистически институт

Икономически активните лица в община Ценово са 33 % или 1 791 души от населението на 15 и повече години по данни от последното преброяване от 01.02.2011 г. От икономически активните лица заети са 1 404 души, останалите 387 са безработни, които активно търсят работа. Най-голям относителен дял във възрастовата структура на населението заемат възрастните на 60 и повече години, които са 43 % от населението, а децата и младежите до 15 години – 9 %. Изводът, който се налага е, че населението на община Ценово бележи трайни тенденции на застаряване. (Таблица 6)

Данните в Таблица 7 показват, че 76 % от населението на община Ценово на 7 и повече години е със средно или основно образование. Със средно образование са 1 927 души, а с основно 2 409. Начално образование имат 14 % от жителите на общината, а 56 души никога не са посещавали училище и са напълно неграмотни. Броят на висшистите в общината е 321 или 5,6 % от населението.

Таблица 7: Население на 7 и повече години в община Ценово по образование към 01.02.2011г.

Община, Местоживеене	Общо	Висше образование	Средно образование	Основно образование	Начално образование	Никога не посещавали училище	Дете
Ценово	5 707	321	1927	2409	789	56	5

Източник: Национален статистически институт

По признака етническата принадлежност 88 % от анкетираните жители на община Ценово се самоопределят като българи, 8 % като турци, 3 % като роми и 6 души са посочили друга етническа принадлежност. От всички анкетирани 0,2 % не са определили етническата си принадлежност.

Таблица 8: Население по етническа принадлежност в Община Ценово към 01.02.2011г.

Населени места	Лица, отговорили на въпроса за етническа принадлежност	Етническа група				Не се самоопр е-делям
		българска	турска	ромска	друга	
Ценово	5 307	4 669	444	177	6	11

Източник: Национален статистически институт

Естественят прираст на населението на община Ценово за изследвания период е отрицателен, като в началото бележи тенденция на намаляване от минус 152 души през 2008 г. на минус 116 души през 2009 г., след което през 2011 г. се увеличава до минус 146 души. Средно годишният брой на живородените деца в общината през периода е 23. Средната смъртност в Община Ценово за изследваните 5 години е 157 човека годишно.

Таблица 9: Естествен прираст на населението на община Ценово 2008-2012 г.

Година	Живородени	Умрели	Естествен прираст
2008	24	176	-152
2009	21	137	-116
2010	17	158	-141
2011	20	166	-146
2012	34	150	-116

Източник: Национален статистически институт

Таблица 10: Заселени, изселени и механичен прираст в община Ценово 2007-2012 г.

Година	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
2007	71	21	50	163	73	90	-92	-52	-40
2008	56	25	31	163	74	89	-107	-49	-58
2009	70	28	42	130	57	73	-60	-29	-31
2010	87	37	47	177	88	89	-93	-51	-42
2011	59	24	25	77	33	44	-23	-4	-19
2012	63	26	37	64	24	40	-1	2	-3

Източник: Национален статистически институт

Механичният прираст на населението през целия изследван период е отрицателен. През периода 20010-2012 г. се забелязва положителна тенденция на намаляване на отрицателния ръст от -93 до -1 души. Общо в резултат на естествен и механичен прираст населението в община Ценово за разглеждания период от 6 години е намаляло с 376 души.

Таблица 11: Население по постоянен адрес в община Ценово 2007 - 2012 г.

Населени места	2007	2008	2009	2010	2011	2012
С. Белцов	576	551	529	498	482	458
С. Беляново	161	150	147	143	139	135
С. Джулюница	302	278	272	267	257	248
С. Долна студена	901	883	875	860	846	842
С. Караманово	1089	1058	1043	1011	999	974
С. Кривина	541	521	507	491	472	451
С. Новград	1081	1048	1022	995	967	959
С. Пиперково	443	439	421	398	384	369
С. Ценово	1972	1929	1899	1860	1828	1805
Общо за общината	7066	6857	6715	6523	6374	6241

Източник: Национална база данни „Население”

Населението по постоянен адрес в община Ценово намалява с 825 души за периода 2007-2012 г. Тенденцията на намаление е обща за всички населени места в общината.

Урбанистичната класификация на селищната система на Ценово е сравнително балансирана – 1 голямо село и административен център – Ценово (над 1000 жители), 3 средно големи села – (500-1000 жители), 4 средни села (200-500 жители) и 1 малко село - Беляново (135 жители). Към момента селищната система е добре изградена и стабилна. Няма села със затихващи функции, застрашени от изчезване.

➤ **Пазар на труда – заетост и безработица**

Пазарът на труда включва два основни компонента: трудова заетост и безработица.

Икономически активните лица в община Ценово наброяват 1 791 души по данни на НСИ от последното преброяване – 01.02.2011 г. Коефициентът на икономическа активност е 33 % (съотношение между икономически активните лица и населението на 15 и повече навършени години). Коефициентът на заетост (съотношение между броя на заетите лица и населението на 15 и повече навършени години) за община Ценово е 26 %.

Причините за ниските коефициенти на икономическа активност и заетост в общината са демографската криза, липсата на работни места и несъответствието между професионалната квалификация и пазара на труда, в следствие от реструктурирането на икономиката. Наблюдава се дефицит на квалифицирана работна ръка на регионално ниво (в райони намиращи се далеч от индустриални и административни центрове, планински райони) и на подотраслово ниво (за някои професионални тенденции и професии). Несъответствието между предлаганите и търсените квалификации е очевидно предимно в следните групи: незавършилите училище, млади хора, завършващи средно образование и тези без или с много ниско ниво на професионална квалификация. Това несъответствие се наблюдава също така в групите от хора с образование и професионални квалификации, но без стаж, както и в групата

на продължително безработните. Бързо нарастват нуждите от квалифицирана работна ръка, свързани с въвеждането и използването на нови производствени технологии, информационни и комуникационни технологии. В същото време младите квалифицирани кадри предпочитат да напуснат родните места и да работят в по-големите градове – Русе, Свищов, Велико Търново, София или в чужбина.

Таблица 12: Брой на безработните лица и равнище на безработица в община Ценово (2007-2012 г.)

Община Ценово	31.12.2007	31.12.2008	31.12.2009	31.12.2010	31.12.2011	31.12.2012
	15,3%	12,8%	13,4%	15,2%	25,4%	28,8%

Източник: Дирекция „Бюро по труда“

Равнището на безработица в община Ценово от 2007 г. до 2012 г. е относително високо и със стойности над средните за област Русе и за страната. В рамките на анализирания период безработицата се увеличава значително. През 2008 г. относителният дял на безработицата е 12,8%, при средно равнище за страната 6,91%. През 2012 г. безработицата в община Ценово се увеличава почти двойно спрямо 2007 г. и достига 28,8 %, което е над два пъти и половина по-високо от средното равнище за страната 11,4 %.

За анализирания период 2007-2012 г., 1016 безработни лица от Община Ценово са включени в програми за временна заетост.

Възможностите за намиране на работа в община Ценово са ограничени. Частният сектор наема много малък брой от свободната работна ръка и основно заетост се осигурява чрез различните национални програми. В публичния сектор трудно се освобождават места и там възможностите са изключително ограничени по отношение намиране на работа. В последните години общината участва активно в редица национални програми и мерки, целящи под различна форма ограничаване на безработицата и осигуряване на заетост и доходи за населението.

➤ **Образование и образователна инфраструктура**

Образователната система в община Ценово е на ниво, което осигурява в основни линии общообразователната и професионалната подготовка на учащите се. Наличната мрежа от учебни заведения е с почти оптимална структура. Независимо, че училищната система в общината има добри възможности за осигуряване на необходимата общообразователна подготовка, налице е несъответствие между предлаганото и търсено обучение. За получаване на желаното специализирано средно образование се налага част от учениците да пътуват до някой от близките големи градове. Този факт показва, че възможностите за получаване на средно образование в рамките на общината са ограничени. Развитието на демографските процеси на територията на общината се отразяват негативно върху мрежата от учебни заведения.

Училища

Училищната структура и мрежа в община Ценово е съобразена с действащите законови и подзаконовни документи и нормативи и с местните, държавни и европейски стратегии за развитие на образованието.

Таблица 13: Данни за общинските училища в община Ценово за учебната 2012/2013 г.

Училище	I клас	II клас	III клас	IV клас	V клас	VI клас	VII клас	VIII клас
ОУ „Хр.Ботев” – с.Ценово	16	13	18	18	16	15	22	12
ОУ „Св.Кл.Охридски” – с.Д.Студена	4	3	6	11	6	4	8	9
ОУ „Ал.Константинов” – с.Новград	11	7	7	6	5	5	11	8
ОУ „Христо Ботев” – с.Караманово	4	5	6	9	8	8	7	4

На територията на общината функционират 4 основни училища. Общият брой на учениците през учебна година 2012/2013 г. е 287. Две от училищата са средищни - ОУ „Хр.Ботев” – с.Ценово, което обслужва 3 населени места – Ценово, Пиперково, Белцов и

ОУ „Ал.Константинов” – с. Новград, в което учат децата от 4 населени места – Новград, Джулюница, Кривина и Беляново.

От 2000 до 2005 г. са закрити 5 училища поради недостиг на ученици за сформирание на необходимия брой паралелки.

За периода 2007-2013 г., броят на учениците в общинските училища на Ценово продължава да намалява. Основната причина за малкия брой на учениците е резултат от намаляване броя на живеещите в селата и обезлюдяването на селските райони, което е следствие от липсата на развита икономика. Това като цяло води до нарушаване качеството на образователните услуги в общината.

Специфичен проблем на образованието в общината е слабата заинтересованост, респективно посещаемост на учебните занятия, от страна на ромското население. Това се дължи на неосъзнатата нужда от ромското население за ролята на подходящо и качествено образование, водещо и до по-добри възможности за реализация на пазара на труда.

На територията на Община Ценово са налице спортни обекти, които могат да се използват за нуждите на образователната система, но след извършване на необходимите ремонти и постигане на действащите технически и нормативни изисквания.

Таблица 14: Брой спортни обекти по населени места в Община Ценово

№	Населено място	Обект	Брой
1	Ценово	Стадион Фитнес зала	1 1
2	Долна Студена	Стадион	1
3	Белцов	Стадион	1
4	Беляново	-	-
5	Пиперково	Стадион	1
6	Джулюница	Стадион	1
7	Новград	Стадион	1
8	Караманово	Стадион	1
9	Кривина	-	-

Младежките и спортни дейности са сравнително добре развити в Община Ценово – съществуват клубове по интереси, спортни клубове и различни форми на извънкласни дейности. В общината има регистрирани 4 младежки футболни клубове, които вземат участие в Областното първенство по футбол.

Детски градини

През 2013 г. в община Ценово функционират 4 целодневни детски градини.

Таблица 15: Данни за детските градини в община Ценово за учебната 2012/2013 г.

ЦДГ	Брой групи	Брой деца
„Баба Тонка” – с.Ценово	2	38
„Славейче” - с.Новград	1	26
„Радост” – с.Караманово	1	22
„Щастливо детство”- с.Долна студена	1	24

Площта на сградите на ЦДГ е както следва:

- ЦДГ с. Ценово - 592 м2;
- ЦДГ с. Долна Студена - 378 м2.
- ЦДГ с. Новград - 310 м2;
- ЦДГ с. Караманово - 440 м2;

Състоянието на сградите на детски градини е много добро, всички са санирани и цялостно ремонтирани по европейски проекти през 2009 и 2010 година.

През периода 2007-2012 г. децата, които посещават общински детски градини в община Ценово намалява ежегодно. Това е естествен процес от гледна точка на демографския срив в общината.

В последните години се наблюдава и засилен стремеж за кандидатстване на учениците в специализирано училища, извън общината и областта, в елитни училища с преподаване на чужди езици, технически и икономически специалности, които липсват като алтернатива в община Ценово. Това означава, че пред ръководството на учебните заведения в Ценово стои алтернативата да развият широкоспектърни специалности и професии, за да могат да отговорят на потребностите на пазара на труда.

Кадрова обезпеченост на образователната сфера

Сферата на образованието в Община Ценово като цяло е обезпечена с квалифицирани кадри. Няма нередовни учители. Няма недостиг на специалисти по отделните дисциплини. В общината са налице достатъчен брой учители по отделните предмети, с висше образование и съответната квалификация. Недостигът на кадри в училищата са единични случаи по чуждоезиковите предмети.

Наличието на квалифицирани преподавателски кадри в достатъчна степен е силна страна за общината, което е едно от условията за постигане на добри резултати при подготовката на учащите в системата на средното образование. Учителите имат възможност да повишават квалификацията си чрез участие в обучителни курсове и семинари.

Таблица 16: Брой преподаватели (педагогически и непедagogически персонал) в учебните заведения в Община Ценово

Училище	Педагогически персонал	Обслужващ персонал
ОУ „Хр.Ботев”- с.Ценово	14	5
ОУ „Св.Кл.Охридски”- с.Д.Студена	7	3
ОУ „Ал.Константинов” – с.Новград	7	2
ОУ „Хр.Ботев”– с. Караманово	6	3

Състояние на материално-техническата база

Сградният фонд на учебните заведения включва 4 сгради на училища и 4 сгради на детските градини.

Таблица 17: Квадратура на учебните заведения по сгради

Училище	Брой класни стаи	Брой физкултурни. салони	Брой актови и големи зали	Квадратура на уч.заведение
ОУ „Хр.Ботев”- с.Ценово	8	1	1	410 кв. м.
ОУ „Св.Кл.Охридски”- с.Д.Студена	8	0	0	340 кв. м.
ОУ „Ал.Константинов” – с.Новград	8	1	0	420 кв. м.
ОУ „Хр.Ботев”– с. Караманово	8	1	0	420 кв.м

Техническото състояние на материално-техническата база на учебните заведения в Община Ценово е много добро, всички сгради са цялостно обновени по европейски проекти.

➤ Здравеопазване и здравна инфраструктура

Структурата на здравната мрежа в Община Ценово включва следните лечебни заведения:

Брой общопрактикуващи лекари – 5
Д-р Любен Иванов Тотев – Без специалност
Д-р Николай Искърков Николов – Зачислена за специализация по Обща медицина
Д-р Наталия Николаевна Патрикеева - Зачислена за специализация по Обща медицина
Д-р Добринка Стоянова Радоева – Специалност по ушно-носно-гърлени болести
Д-р Тихомир Кирилов Максимов – Специалност по хирургия и зачислен за специализация по
Брой лекари по дентална медицина – 4
Д-р Тодор Младенов Ламбев – Без специалност
Д-р Цветанка Стоичкова Борисова – със специалност по Обща дентална медицина
Д-р Ченко Александров Сотиров – регистриран през 2013 год; без специалност
Д-р Красимир Веселинов Василев - Без специалност

Персонал по здравни грижи със степен „бакалавър” или „професионален бакалавър”

1. Медицински сестри – 2
2. Фелдшери – 1

В учебните заведения и детските градини в Община Ценово се следи за здравния статус на учениците, провеждат се задължителните прегледи за паразити, извършват се антропометрични замервания.

В детските градини се води регистър на различните заболявания, следи се за съблюдаването на температурите в стаите, работи се по формирането на здравните навици на децата. Следят се антрометричните показатели - тегло, ръст, гръдна обиколка и др. Следи се и зъбния статус на децата. Веднъж в годината правят профилактични изследвания. Медицинските сестри изготвят отчетите за здравното състояние на децата за РИОКОЗ. Част от здравните грижи при децата е и програмата по физическо възпитание и спорт.

Населението на Община Ценово се обслужва от две аптеки в с.Ценово и с.Новград:

1. ЕТ "Виолета Косакова"- с. Ценово ул. "Цар Освободител" № 62
2. "Гален - 2008" ЕООД - с. Новград ул. "Възраждане" № 50

Погледнато през призмата на нормативната уредба по която е съставена Националната здравна карта, първичната и специализирана медицинска и стоматологична помощ в населените места в община Ценово е достатъчна. Ползването на медицински услуги от пациенти на другите населени места е свързано с придвижване, което при наличните транспортни връзки е много трудно.

Условията за работа в повечето села са неблагоприятни поради застаряващото население, малкия брой пациенти, отдалечеността на селата от големите градове и лошите транспортни връзки.

В тези условия качествено медицинско обслужване е възможно само ако всички населени места с повече от 200 жители имат самостоятелна медицинска практика.

Таблица 18: Кадрова осигуреност на здравеопазването по населени места в Община Ценово

№	Населено място	Обект	Брой	Площ	Капацитет
1	Ценово	Поликлиника	1	450 м2	I ет.- Лекарски и зъболекарски кабинети, манипулационна, лаборатория, чакалня и сервизно помещение II ет. – осем стаи, склад и сервизни помещения.
2	Долна Студена	Здравна служба	1	90 м2	I ет. - Лекарски и зъболекарски кабинети, манипулационна, стая, санит. възел II ет. – 2 стаи, склад, коридор и санит. възел
3	Белцов	Здравна служба	1	135 м2	Лекарски кабинет, манипулационна и 3 броя и сервизни помещения
4	Беляново	Здравна служба	1	9 м2	Лекарски кабинет
5	Пиперково	Здравна служба	1	82 м2	Лекарски и зъболекарски кабинет, превързочна и чакалня.
6	Джулюница	Здравна служба	1	69 м2	Лекарски кабинет и 3 броя помещения
7	Новград	Здравна служба	2	100/100 м2	II етаж – лекарски и зъболекарски кабинети, манипулационна, стая и санитарен възел, III етаж - лекарски и зъболекарски кабинети, манипулационна, стая и санитарен възел
8	Караманово	Здравна служба	1	136 м2	I ет. – аптека със склад, лекарски кабинет, 3 стаи, санитарен възел II ет.- 5 стаи, склад и санитарен възел
9	Кривина	Здравна служба	1	40 м2	лекарски и зъболекарски кабинети, манипулационна, стая и санитарен възел

Източник: Община Ценово

➤ **Култура и културна инфраструктура**

Културната дейност на територията на община Ценово се развива от седемте читалища. (Таблица 19).

Таблица 19: Общинска културна инфраструктура

№	Вид	Брой	Разгъната площ	Капацитет
1	Кина:	1		
1.1	Долна Студена	1	296 м2	164
2	Театри:	-	-	-
3	Читалища:	7		
3.1	Ценово	1	543 м2	301
3.2	Белцов	1	382 м2	212
3.3	Пиперково	1	455 м2	252
3.4	Джулюница	1	330 м2	183
3.5	Новград	1	640 м2	355
3.6	Кривина	1	360 м2	200
4	Клубове на пенсионера:			
4.1	Ценово	1	60 м2	33
4.2	Долна Студена	1	60 м2	33
4.3	Белцов	1	40 м2	22
4.4	Беляново	1	12 м2	7
4.5	Пиперково	1	30 м2	16
4.6	Джулюница	1	28 м2	15
4.7	Новград	1	24 м2	13
4.8	Караманово	1	60 м2	33
4.9	Кривина	1	24 м2	13

Към читалищата в общината са организирани пенсионерските клубове по населени места. Съществуват и редица групи по народно пеене и народни танци. Броят на участниците в тях е над 100. Същите ежегодно участват в конкурси и фестивали в цялата страна.

В с. Пиперково има женска и мъжка певчески групи, в с. Караманово – група за стари градски песни и женска певческа група. В с. Ценово – женска и детска певческа група, в с.Новград – женска певческа група, в с.Белцов женска певческа група, в с.Долна Студена – женска певческа група.

3.4. Техническа инфраструктура – свързаност и достъпност на територията

➤ **Транспортно-комуникационна система**

Община Ценово е разположен в близост от първокласния път Русе-Бяла-Велико Търново, част от транс-граничен транспортен коридор № 9.

Общата дължина на общинските пътища е 43.4 км., в т.ч. бивши IV кл. - 31.4 км.

Таблица 20: Пътна мрежа в Област Русе

№ по ред	ОБЩИНА	ДЪЛЖИ НА ОБЩИНСКА ПЪТНА МРЕЖА		
		БИВШИ IV-ТИ КЛАС км	МЕСТНИ ПЪТИЩА км	ОБЩО км
1.	Борово	40,800	6,75	47,55
2.	Бяла	47,900	9,8	57,7
3.	Ветово	46,900	30,5	77,4
4.	Две могили	69,300	0,0	69,3
5.	Иваново	92,400	11,3	103,7
6.	Русе	80,900	8,2	89,1
7.	Сливо поле	41,100	39,8	80,9
8.	Ценово	31,400	12	43,4
Общо за Област Русе:		50,700	118,350	569,050

Във относителна близост до община Ценово преминава железопътна линия. Най-близката гара (Бяла) се намира на около 7 км. от с. Ценово. Общинския център е разположен на около 45 км. от гр. Русе и на 32 км. от гр. Свищов.

Основните пътни артерии са с градовете Русе, Бяла и Свищов.

Пътища от републиканската пътна мрежа:

-II-54 (Бяла – Полски Тръмбеш) кв. гара Бяла – Ценово – Пиперково – Караманово – Свищов

-II-52 (Русе – Бяла) – Мечка – Нов град – Свищов

-III-5201 Нов град – Джулюница – Пиперково

-III-5402 Ценово – Обретеник.

Таблица 21: Общински пътища и улици в населените места на територията на Община Ценово

№	Община Ценово	Обект (общинска пътна мрежа, улици, тротоари)	Км.	Общо състояние	Проблеми
1	Ценово-Долна Студена-Ботров	Долна Студена-Ботров път номер RSE 1210	4,400	средно	Поддържане на асфалтова настилка, тротоари, водостоци и банкети
2	Белцов-Беляново-Кривина	Белцов-Беляново-Кривина път номер RSE 1211	22,710	средно	Поддържане на асфалтова настилка, тротоари, водостоци и банкети
3	Новград-Караманово	Новград-Караманово път номер RSE 3212	7,200	средно	Поддържане на асфалтова настилка, тротоари, водостоци и банкети
4	Улици в с.Ценово	57 бр.	18,50	средно	Поддържане на асфалтова настилка и тротоари
5	Улици в с.Белцов	30 бр.	9,00	средно	Поддържане на асфалтова настилка и тротоари
6	Улици в с.Долна Студена	24 бр.	12,74	средно	Поддържане на асфалтова настилка и тротоари
7	Улици в с.Новград	32 бр.	15,60	средно	Поддържане на асфалтова настилка и тротоари
8	Улици в с.Кривина	20 бр.	11,23	средно	Поддържане на асфалтова настилка и тротоари
9	Улици в с.Джулюница	19 бр.	9,25	лошо	Поддържане на асфалтова настилка и тротоари
10	Улици в с.Беляново	19 бр.	9,56	лошо	Поддържане на асфалтова настилка и тротоари
11	Улици в с.Караманово	37 бр.	18,48	средно	Поддържане на асфалтова настилка и тротоари
12	Улици в с.Пиперково	29 бр.	10,45	лошо	Поддържане на асфалтова настилка и тротоари

Източник: Община Ценово

➤ **Водоснабдяване**

Водоснабдяването в Община Ценово се осъществява от “ВиК” ООД гр. Русе. Населените места в общината се водозахранва от ВГ “Батин”, с изключение на селата Пиперково и Караманово, които се захранват от собствени водоизточници. В тези села снабдяването с питейна вода е недостатъчно, особено през летните месеци и предстои да бъдат включени във водопровода Батин-Джулюница-Пиперково-Караманово.

Таблица 22: Водоизточници и помпени станции в Община Ценово

Населено място	Наименование на водоизточника	Разрешено водно количество по разрешително за вълвземане, м /год.
с.Ценово	ПС "Ценово"	17673
с.Ценово	Изворите	43183
с.Караманово	ПС "Караманово-нова"	
	Овчарски дол	15768
	Дърварски дол	
с.Караманово	ПС "Караманово-стара"	
с.Пиперково	ПС "Пиперково"	
	Русев геран	
	Спиридонов геран	
	Студен кладенец	
	ПС "Нов град"	118980
	ПС "Беляново"	33975
	Изтока	
с.Джулюница	ПС "Джулюница"	
	ПС "Кривина"	
с.Кривина	Кръшлян	

Източник: ВиК ООД – Русе

Водопроводната мрежа е изградена от тръби от различни видове материали, по-голямата част от нея е изградена в периода 1960 – 1980 г. Най-голям е делът на етернитовите

тръби и стоманените тръби. Това прави мрежата морално и физически амортизирана, с висока аварийност, ниска ефективност при експлоатацията им води до високи загуби.

Таблица 23: ВиК Мрежа в Община Ценово по населени места

№	ОБЩИНА ЦЕНОВО	Водовод	Вътрешна мрежа	Домови отклонения	Мрежа от съоръжения	Общо мрежа
		м	м	бр	м	м
1	с.Ценово	15239	22957	726	6000	44196
2	с.Белцов	9366	11954	268	2296	23616
3	с.Долна Студена	1266	12831	378	3144	17241
4	с. Караманово	2405	28319	517	4456	35360
5	с.Пиперково	11308	11794	261	2280	25382
6	с.Новград	3090	18049	388	3304	24443
7	с.Беляново	6462	6173	85	744	13379
8	с.Джулоница	6770	7922	179	1552	16244
9	с.Кривина	5685	13817	310	2664	22166
	Всичко:	61591	133816	3112	26440	222027

Състоянието на мрежата оказва пряко влияние върху загубите на питейна вода и създава предпоставки за нарушаване на водоподаването.

Липсата на средства за превантивна поддръжка и навременна подмяна, недостатъчния тръбен материал и тръбни части са довели до голямо влошаване на водопроводните системи. По-голямата част от тях трябва да бъдат по-скоро подменени отколкото ремонтирани, вземайки в предвид количеството на загубите и броя на необходимите поправки. Намаляването на количествата неотчетена вода е продължителна и сложна задача.

➤ **Канализация**

Канализационните системи в населените места осигуряват отвеждането и пречистването на отпадъчните води и заустването им в съответния водоприемник. Те имат важно значение за поддържането на благоприятна и здравословна жизнена среда, опазване на водните ресурси от замърсяване и поддържане на екологичното равновесие.

До момента канализация или пречиствателна станция не е изградена в нито едно от селищата на територията на Община Ценово.

3.5. Жилищен фонд, домакинства и семейства

Жилищния фонд в Община Ценово е 95% частна собственост. Обитаваните къщи като цяло са в добро състояние и са добре поддържани. Налице са много изоставени и пустеещи къщи поради изселване на собствениците. Предвиждат се възможности за въвеждане на мерки за Енергийната ефективност в частни и обществени сгради.

Почти всички жилища са от масивен и полумасивен тип, предимно еднофамилни. В голяма част от селата има свободни жилищни сгради, част от които се предлагат за продажба. Има голям брой изоставени жилищни сгради. Един от сериозните проблеми в общината е състоянието на общинската собственост. В почти всички населени места има сгради и други обекти, които са силно амортизирани, разграбени или с неуредени въпроси по отношение на статута и/или собствеността им. Това са административни сгради, училища, детски градини, стопански обекти, културни и спортни обекти, жилищни обекти и др.

Таблица 24: Брой и характеристика на жилищния сграден фонд в Община Ценово

	Общо бр.	Общо площ кв.м.	Стоманобетони	Масивни тухлени сгради	Други
Жилища	3706	241533	48	2655	1003

Източник: Национален статистически институт

3.6. Опазване на околната среда – екологично състояние и рискове

➤ **Състояние на води, въздух, почви, шум, радиация, химични вещества**

➤ **Води**

- Питейни води

Водопроводната мрежа обхваща почти цялото население на община Ценово и осигурява питейна вода чрез водоснабдителната система. Наблюдава се висока степен на амортизация на водопроводната мрежа и големи загуби на вода. Качеството на водата е добро.

● Отпадъчни води

На територията на Община Ценово единственият източник на отпадъчни води е фирма „Вини корп“ ЕООД в с. Ценово (цех за производство на вино и дестилати), но те не предизвикват замърсяване или отклонение от допустимите норми.

На територията на общината липсват големи предприятия - източници на отпадни води. На територията на Община Ценово няма изградена канализационна система. Предстои изграждането на селищна пречиствателна станция на с. Ценово. Във всички селища, населението е изградило в личните си дворове локални септични ями. Може да се приеме, че източници на замърсяване на питейните водоизточници на територията на общината, липсват.

➤ Въздух

Основни замърсители на въздуха на територията на община Ценово се дължат на: **антропогенни източници** : битово изгаряне на твърди и течни горива /отопление през зимата/; селскостопански дейности – по време на есенно и пролетно обработване на почвата, наторяване и третиране с препарати за растителна защита /последното е твърде ограничено/; автотранспорт.

В Община Ценово не е развита промишленост, с източници на вредни емисии в атмосферата. Поради това до настоящият момент не са извършвани измервания на качеството на атмосферния въздух в общината. Основен проблем, както и на всички общини в Р България е замърсяването с прахови частици през отоплителния период на годината, поради използването на твърди горива за отопление от жителите на общината.

Таблица 25: Състояние на атмосферния въздух в Област Русе – Справка от 2003 г.

ОБЛАСТ	Серни	Азотни	Неметанови	Метан	Въглероден	Въглероден	Двуазотен	Амоняк
РУСЕ	окиси	окиси	летливи .единения		окис	двуокис	окис	
1997								
Русе	7413	1969	1016	17	130	896695	208	0
2000								
Русе	4199	2734	1787	19	112	640516	203	10
Борово	13	2	5	0	0	989	0	-
Бяла	1	0	16	0	0	156	0	-
Ветово	137	159	4	0	293	48338	2	-
Две	9	3	21	0	1	1032	0	-
могили								
Иваново	4	1	22	0	0	205	0	-
Сливо	-	-	2	-	-	3	-	-
поле								
Ценово	-	-	4	-	-	7	-	-
2001								
Русе	19961	3756,53	3053,74	18,91	142,06	876070,89	280	20,28
Борово	1,79	0,36	767,89	0,01	0,07	231,25	0,04	-
Бяла	1,57	0,47	14,31	0,01	0,04	242,48	0,04	0,08
Ветово	147,95	159,40	3,46	0,11	292,16	49123,59	2,30	-
Две	6,33	2,32	24,14	0,05	0,20	892,66	0,23	-
могили								
Иваново	5,28	0,77	3,55	0,04	0,28	269,17	0,03	-
Сливо	1,38	0,53	1,63	0,01	0,05	356,29	0,06	-
поле								
Ценово	-	-	3,96	-	-	6,80	-	-
2002								
Русе	10637	3318	1857	165	155	894833	252	14
Борово	2	1	230	0	0	339	0	0
Бяла	2	1	12	37	0	301	0	0
Ветово	136	145	3	0	265	44445	2	0

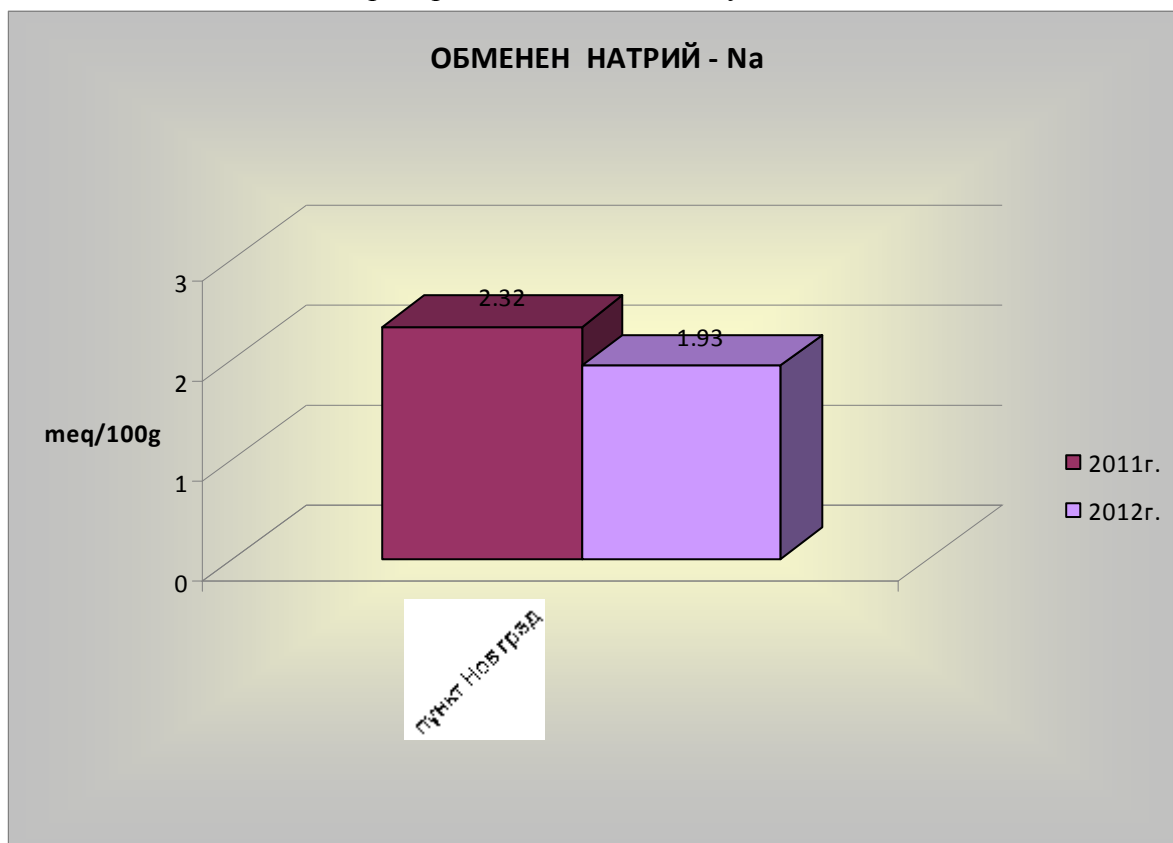
Две	7	3	24	5	0	1060	0	0
могили								
Иваново	4	1	12	0	0	227	0	0
Сливо	2	1	2	0	0	443	0	0
поле								
Ценово	0	0	3	0	0	5	0	0

➤ Почви

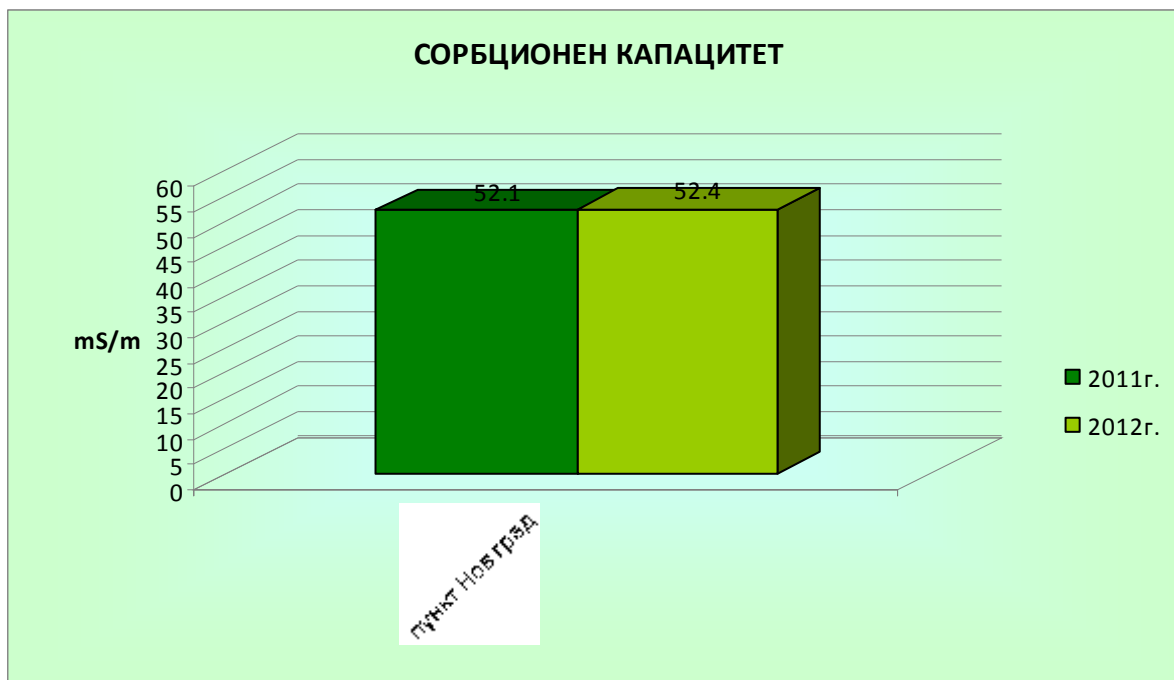
На територията на Община Ценово Регионалната инспекция по околната среда и водите- Русе има обособени два пункта за наблюдение показател - засоляване в село Новград.

Степента на развитие на процесите на засоляване се определят от климатичните, хидроложките и стопанските условия. Голяма част от засолените почви, представляват главно изоставени земеделски ниви и не се обработват поради намалено плодородие.

Засоляването на почвата е процес, при който се увеличава съдържанието на водоразтворимите соли и /или обменен натрий в почвата в количества, влияещи негативно на техните свойства, респективно на продуктивния им потенциал. Засолените почви са типичен представител на почвите с неблагоприятен състав и свойства за развитие на растенията. Към тях се отнасят т.н. солончаки /същински засолен почви/, чиято най-съществена педогенетична особеност е значителната концентрация на водоразтворими соли в почвения профил и т.н. солонци /алкални почви, съдържащи и в по-малко количество хидролизно-алкалния нормален натриев карбонат /сода/ и натрий в обменно състояние /над 20% от Т-сорбционен капацитет/. На територията на РИОСВ-Русе няма засолен и вкислени

ПОЧВИ.

Ерозията е най-широко разпространеният и интензивен протичащ деградационен процес върху почвената покривка на земята. Крайният резултат от действието на ерозията е безвъзвратното разрушаване на почвата, както като природно тяло и средство за селскостопанско производство, така и като основа на природната среда.

Прилагането на добрите земеделски практики, правилното залесяване и обработки са гаранция за предотвратяването на ветрова и водна ерозия на почвата.

➤ **Шум**

На територията на Община Ценово към настоящия момент няма промишлени работещи обекти, които да подлежат на контрол по фактор шум в околната среда.

Опасни химични вещества

В Община Ценово няма развита промишленост. На територията на общината по фактор “Опасни химични вещества и смеси” на контрол подлежи „Вини корп” ЕООД в с. Ценово (цех за производство на вино и дестилати).

➤ **Радиационен контрол**

РИОСВ-Русе не осъществява радиационен контрол на общините в рамките на Област Русе.

➤ **Дейности по управление на отпадъците**

В системата на организираното сметосъбиране и сметоизвозване са включени всички населени места на територията на община Ценово.

Изготвена е справка на база предоставени в РИОСВ - Русе скици от Кмета на община Ценово на имотите с отредени площи за „сметища” в населените места на общината. Данните са от плановите за приваждане на съществуващите депа за отпадъци на територията на Община Ценово в съответствие с нормативните изискванията.

Таблица 26: Сметища на територията на Община Ценово

Община Ценово	Площ	Местонахождение
с. Ценово	249.027 дка	с. Ценово, общ. Ценово, местност Сърт Баир, имот № 000272
с. Караманово	24.334 дка	с. Караманово, общ. Ценово, местността „Ливадите”, имот № 000452
с. Пиперково	15.338 дка	с. Пиперково, общ. Ценово, местността „Драките”, имот № 110045
с. Джулюница	26.359 дка	с. Джулюница, общ. Ценово, местността „До селото” имот № 000011
с. Белцов	148.386 дка	с. Белцов, общ. Ценово, местността „Дермен оглу”, имот № 000213
с. Беляново	276.595 дка	с. Беляново, общ. Ценово, местността „Урдията”, имот № 000314
с. Кривина	16,690 дка	с. Кривина, общ. Ценово, местността „Голямо бърдо”, имот № 000151
с. Новград	10.055 дка	с. Новград, общ. Ценово, местността „Елията”, имот № 000028
с. Долна студена	10.152 дка	с. Долна студена, общ. Ценово, местността ”Горно поле”, имот № 000021

3.8. Икономическо развитие

➤ **Общо икономическо развитие, конкурентоспособност и предприемачество**

Характерна за икономическото развитие на Община Ценово е промяната в динамиката – ръст в някои отрасли и спад в други, но като цяло общите показатели за развитие на икономиката поддържат сравнително постоянни нива. Водещи отрасли на местната икономика са търговия, селското стопанство, хотели и ресторанти и преработващата промишленост.

Таблица 27: Предприятия в община Ценово по икономически дейности през 2003 г.

(брой)

Брой единици	Брой единици	Бруто продукция (хил.лв)	Нетни приходи (хил.лв)	Брой заети лица
О Б Щ О	122	6 018	7 978	606
Селско, ловно и горско стопанство	17	4 441	4 601	304
Производство на хр. продукти, напитки и тютюневи изделия	6	140	137	36

Преработваща пром., некласифицирана другаде	8	321	321	58
Строителство	3	—	—	—
Търговия, ремонт и техническо обслужване на автомобили	52	310	1 999	116
Хотели и ресторанти	12	69	178	25
Транспорт, складиране и съобщения	10	462	467	27
Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги	4	15	15	6

Източник: ОПР на Община Ценово 2007-2013 г.

През последните години са открити нови предприятия в сектор селското стопанство, където броят им нараства значително, както и в секторите търговия и сектор преработваща промишленост. Най-малко нови фирми възникват в сектор Строителство. Най-голям относителен дял от всички предприятия на територията на община Ценово имат предприятията в сектор Търговия, а най-висок е броя на заетите лица в сектор селското, ловното и горското стопанство. Най-малко са предприятията в секторите „Строителство” и „Операции с недвижими имоти, наемодателна дейност и бизнес услуги”.

В Община Ценово функционират следните търговски обекти с общественообслужващи функции:

Таблица 28: Магазини по населени места в Община Ценово

№	Населено място	Обекти
1	Ценово	9
2	Долна Студена	5
3	Белцов	3
4	Беляново	1
5	Пиперково	3
6	Джулюница	2
7	Новград	9
8	Караманово	7
9	Кривина	3

Таблица 29: Заведения с общественообслужващи функции по населени места в Община Ценово

№	Населено място	Обект	Брой	Площ
1	Ценово	Кафене Заведение за хранене	3 2	30/20/30 м2; 70/50 м2
2	Долна Студена	Кафене	2	30/30 м2
3	Белцов	Кафене	3	20/30/20 м2
4	Беляново	-	-	-
5	Пиперково	Кафене	2	30/30 м2
6	Джулюница	Кафене	1	50 м2
7	Новград	Кафене	2	50 м2
8	Караманово	Кафене	4	80/50/30/30 м2
9	Кривина	Кафене	2	200/100 м2

➤ Селско стопанство

Селското стопанство е втория по дял отрасъл на общинската икономика в Ценово. То е основен източник на доходи и заетост, тъй като в този сектор са ангажирани най-много от икономически активните лица в Община Ценово и определено ще продължава да играе важна роля за развитието на района в бъдеще.

В Община Ценово се обработват 168 хил.дка земеделски земи, 60 % от тях се обработват от земеделски кооперации, арендатори и сдружения, а 40 % от частници. Основната част от площите са заети със зърнени култури и слънчоглед. Много по-малък е относителният дял на площите и производството на зеленчуци, плодове и др.

За разлика от земеделието при животновъдството структурата е обратна - 10 % от животните се отглеждат в кооперации, а 90 % от частни стопани. Основно се отглеждат говеда, овце, птици, свине, зайци и кози. С най-голямо значение е производството на мляко и яйца.

Съществуващата образователно-квалификационна структура на заетите влияе негативно върху ефективността на производството в отрасъла, спазването на технологичните процеси, въвеждането на модерни технологии. Това е и причината за недостатъчното усвояване на средствата по финансиращи програми и фондове. Ако съществуващото положение не се промени, това ще бъде фактор, ограничаващ достъпа на земеделските производители от общината до мерките, които ЕС предвижда за развитие на земеделието.

Структура на земеделското производство. Основни направления в развитието на отрасъла за общината, свързани с традициите и новите реалности през периода 2006-2013 г., са зърнопроизводството и млечното говедовъдство.

До 2000 г. динамиката на *БДС на аграрния сектор* в Община Ценово следва същия темп на намаление, който развива секторът в страната. През 2000 г. *БДС на аграрния сектор* в общината рязко се увеличава с 3,1%, спрямо националните стойности на показателя.

В Община Ценово съществуват: цех за събиране и сушене и разфасоване на билки и подправки и , малки производствени мощности - за тръбна мебел, дървообработващи, частни хлебопекарни.

Растениевъдство

Основна характеристика за областта е зърнопроизводството. Средногодишно се засяват 121 000 х. дка с пшеница, ечемик, слънчоглед, царевица, рапица и други зърнени и технически култури, което представлява 71% от обработваемите площи на общината, при 72% средно за страната.

Следва да се отбележи, че докато при хлебната пшеница засяваните площи се увеличават, при ечемика и слънчогледа се забелязва намаление. Пример в това отношение са засетите площи със слънчоглед – 41 733 дка. за 2002 г., срещу 38 789 дка. през 2005 г.

През 2005 г., спрямо 2002 г., са засети с 1 на сто повече площи с пшеница и с 1 на сто по-малко със слънчоглед.

Овощарството е подотрасъл, който претърпя през последните 15 г. чувствителни промени. Овощните насаждения в общината през последните години непрекъснато нарастват. От овощните видове преобладаващи са кайсиите, орехите и прасковите. Създават се значителни по площ овощни градини с нови трайни насаждения - основно сливи и вишни. Забелязва се положителна тенденция, свързана с нарастващия интерес на земеделските производители, към създаването на нови масиви, което предполага възстановяването на традициите в подотрасъла за 5-7 г., при запазване на този темп.

В сравнение с останалите направления в земеделието, при **лозарството** се наблюдава най-сериозен спад през последните 15 г. По данни на НСИ, през 1992 г. лозята на територията на областта са обхващали 5118 ха. По данни от земеделския кадастър към 2003 г., като лозя се определят 4081,1 дка. Извършената инвентаризация през 2004 г. установи, че на територията на общината плододаващите лозя възлизат на 2081,1 дка., 95 на сто от които са винени сортове, останалите - десертни. По сортов състав сред винените преобладават сортовете каберне, мускат и ркацител. 100% от лозовите масиви се обработват от частни стопани. За сериозния спад на лозарството в общината основни причини са: възстановяването на собствеността върху изградени лозови масиви, които бяха раздробени на парцели от 0,5 до 1,5 дка и почти десетократния спад на винопроизводството във "Винпром"-Русе.

Община Ценово има потенциал и традиции в **зеленчукопроизводството**, особено в селата Ценово, Белцов и Долна Студена. Подотрасълът, обаче, не може да се развие и да достигне предишните обеми на производство, поради липсата на работещи преработвателни предприятия и проблеми с напояването на площите. По тези причини

зеленчукопроизводството днес се развива върху малки площи от 1-5 дка, без възможности за партидност /изпълване на една транспортна единица над 10 т с един вид и сорт зеленчуци/. В общината зеленчуци се отглеждат 84 % върху земеделски площи, 16 % в семейни градини и в оранжерии.

В структурата на зеленчукопроизводството преобладава производството на дини и пъпеши, домати, картофи, пипер, зеле, лук и др. По-малко по ръст е производството на ягоди и малини.

Животновъдство

За разлика от съседни и други общини, животновъдството в Община Ценово не понесе толкова болезнено последствията от реструктурирането на собствеността в отрасъла. След сериозния спад в началото на 90-те години, поголовието се стабилизира и през последните години бележи тенденция на слабо, но трайно увеличение.

В сравнение с 2004 г. поголовието при млечните крави и свинете се запазва, независимо от резките промени в изкупната цена на млякото и свинското месо и неблагоприятните по отношение на фуражното производство 2003 - 2004г. Производството на животинска продукция през 2004 г. е, както следва:

Таблица 30: Животновъдство в община Ценово

Видове животни	Брой	Произведена продукция
Крави	2024	4048 т
Свине	819	60 т
Овце	4960	15 т
Птици	25300	
в т.ч. кокошки-носачки	9000	1 665 000 бр.
Бройлери	15000	37 т
Зайци	2150	850 кг
Пчелни семейства	2152	68 т

➤ Горско стопанство

По данни на ТП „Държавно горско стопанство” Бяла, общото добито количество дървен материал за периода 2007-2012 г. от държавните и недържавните горски територии възлиза на 27 226 м3 стояща маса на площ от 343.5 ха. Средно годишно са ползвани 4 537 м3 дървесина на площ от 57.3 ха.

Основните дървесни видове по бреговете на р.Дунав и долното течение на р.Янтра са бряст, върба, бяла тополя, а също така са създадени множество тополови култури. В извънречните гори основен дървесен вид е сребролистната липа, която се среща в чисти и смесени издънкови насаждения, в чийто състав участва зимен дъб, летен дъб, благуна, габър, цер, клен, бряст и др. Акациевите насаждения и култури също са с голямо процентно участие. Върху бедни и сухи месторастения са създадени и иглолистни култури от черен бор най-често смесени със сребролистна липа, ясен, явор, шестил.

На територията на община Ценово са обособени седем ловностопански района предоставени за стопанисване и позване на ловните дружини „Долна Студена, Караманово, Кривина. Пиперково, Ценово, Белцов, Новград” влизащи в състава на Ловно-рибарско сдружение „Сокол” гр.Бяла. В района се срещат благороден елен, сърна и дива свиня. От дребния дивеч - заек, фазан, яребица, гривяк, гургулица. От хищниците са разпространени вълк, чакал, лисица, дива котка, бялка.

В ДГС Бяла са регистрирани 3 бр. юридически лица занимаващи се с преработване на дървесина и 4 бр с продажба на дърва за огрев. Тази информация е актуална към 2011 г. ,след което регистрацията се извършва в Регионална дирекция по горите гр.Русе.

За периода 2007г.-2012г. е извършено залесяване в държавни горски територии на площ от 980 дка.

➤ Туризм

В община Ценово съществува потенциал за развитие на туризъм, но като отрасъл до момента не е развит.

Преминаването на главен път Русе-Велико Търново в непосредствена близост до общината, сравнително добре развитата инфраструктура като пътища и селищни системи, както и близостта до голямо речно пристанище и основна транспортна връзка между България и Румъния създават добри условия и предпоставки за развитие на отрасъла.

Екотуризм

На територията на Община Ценово се намират голям брой защитени територии включително зони от мрежата Натура 2000:

1. Защитена местност „Находище на обикновен сладник. Намира се в землището на с. Белцов.
2. Защитена местност „Находище на българска гърлица – село Караманово”. Намира се в землището на с. Караманово.
3. Част от защитена зона попадаща в Натура 2000 „Студена река” Включва части от землищата на селата Караманово и Новград.
4. Част от защитена зона попадаща в Натура 2000 „Река Янтра”. Включва части от землищата на селата Ценово, Новград, Кривина, Долна Студена, Джулюница, Беляново и Белцов.

Голямо е разнообразието от защитени животински и растителни видове на територията на Община Ценово.

Съществуващата флора и фауна създават много сериозен потенциал за развитие на екотуризм.

Културен туризм

На територията на Община Ценово са открити 28 културно-исторически обекта включително праисторически, антични, римски и средновековни, които са разпределени в землищата на всички 9 села в рамките на общината.

Голяма част от археологическите паметници не са изследвани, не са правени разкопки и възстановителни работи и в бъдеще предстои тяхното разработване и реставрация.

В Община Ценово съществуват и редица паметници, като един от най-значимите е бюст-паметник на Димитър Апостолов Ценов, който прави дарение от 40 млн. лв. за откриване и поддържане на Висше търговско училище в Свищов. Близко четвърт век изтича от изявената воля на дарителя през 1912 г. до нейното практическо осъществяване през 1936 г. Скулптор на паметника е Ивайло Савов, живял като дете в Ценово. През 1968 г., на брега на р. Дунав в близост до устието на р. Янтра, се открива паметник обелиск на двамата воеводи Хаджи Димитър и Стефан Караджа, в чест на 100 годишнината от преминаването на четата на двамата воеводи през Дунава и стъпването им на българска земя. Подвига на знаменитите Българи се отбелязва на всяка година 18-ти юли.

С. Новград е единственото селище в България на чиито център има запазен паметник на Ленин, при това в цял ръст. През 1968 г. е построен и най-дългият въжен мост в Северна България над р. Янтра, свързващ Новград и Беляново. Този мост е само за пешеходци. Дължината му е 105 м. от бряг до бряг, ширината – 1.40 м. Източно от с. Ценово, на около 1 км., е построен железен мост на р. Янтра, дълъг 85 м. и широк 3 м. Мостът е строен в продължение на три години /1906-1909/ по проект на белгийска фирма. Желязната конструкция е доставена от фирмата, а строителните работи са извършени от майстори-балканджии и работници от местното население. В непосредствена близост от с. Ценово на югоизток в местността „Бог баир” се издига православен кръст „Паметник Символ”., Монумента е с форма на православен кръст, осветен през нощта и висок 18 метра, символизиращ вярата на хората. Средствата за построяването на кръста са събрани от местни и чужди дарители.

Всички налични паметници на територията на Община Ценово представляват изключителен потенциал за развитието на културния туризъм, като допълнителна възможност е комбинирането на културен, селски и екотуризм.

Селски туризъм

Всички населени места в Община Ценово се характеризират със запазени традиции в сферата на фолклора, съхраняват се национални обреди, танци, носии, сечива, къщи с характерна архитектура.

Във всяко село има традиционен годишен събор в различните месеци от годината. Провеждат се редица битови празненства като Коледа, Васильовден, Ивановден, Йордановден, Бабин ден, Трифон Зарезан, Осми март, Първа пролет, Лазаровден, Цветница, Великден, Гергьовден, Тодоровден и др. Специфични чествания са: Ден на Община Ценово – 02.IV; Преминаване на четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа на българска земя – 18.VII; Международен ден на р. Дунав – 29. VII.

В с. Новград съществува Етнографски музей състоящ се от 9 зали, разкриващи поминъка, бита и културата на района. Могат да се видят разкрити археологически находки от пр.н.е.; експонати свързани с четата на Хаджи Димитър и Стефан Караджа; занаяти на хората от миналото – животновъдство, земеделие, пчеларство; показан е и съвременния начин на живот – икономика, образование и бита преди демократичните промени. Организирана е етнографска сбирка в с. Ценово. Състои се от монети, съдове за хранене, носии от русенския край, оръдия на труда и др.

Селският туризъм, с възраждането на местните фолклорни традиции и обичаи и стари, забравени, местни занаяти, е една добра перспектива за общината, съчетан с еко-туризма. Необходимо е общинската администрация да картотекира характерни естествени природни дадености, чешми, кладенци, както и културни паметници, етнографски къщи и др., които биха могли да бъдат интересни обекти и уникални туристически продукти за селския и еко-туризъм, съчетани с културен туризъм. Намирането на местни и външни инвеститори за изграждането на малки обекти за настаняване – Къщи за гости на територията на общината, биха могли да се превърнат в едни притегателни центрове за туристи от страната и чужбина.

Наличието на голям туристически потенциал създава възможности за свързване с туристическите маршрути на съседните големи общини Русе, Свищов и Велико Търново, които са притегателен център за много чуждестранни посетители.

3.9. Информационно и планово осигуряване на общината

До момента за територията на общината няма изготвян ОУП. Устройственото планиране от високо ниво се е извършвало на база устройствени схеми на над общинско ниво и на база проекти на национално ниво – пътища, електропроводи и т.н.

Плановото осигуряване по отношение на устройството на територията на общината се състои основно от действащите към момента кадастрални и регулационни планове на територията включена в строителните граници на населените места.

За територията на общината има изготвени и следните основни стратегически и планови документи:

Общински план за развитие за периода 2007-2013 г.

Програма за управление на отпадъците 2008 – 2013 г.

Програма за опазване на околната среда 2009 – 2013 г.

Стратегия за управление на общинската собственост и стопанската дейност 2011 г. – 2015 г.

3.10. Анализ на действащите планове и връзката им с бъдещия ОУП

Като цяло урбанизираната територия е осигурена с планове на ниво ПУП, за всички урбанизирани територии, но като цяло те са доста остарели. По отношение на преобладаваща част от плановете, може да се каже, че основен проблем е несъответствието между имотните граници, предвижданията на регулацията и действителното владение на место.

Друг проблем се явяват и така наречените контактни зони около границите на населените места с неизяснен статут. Също така трябва да се отчете и факта че плановете са правени през различни социално - икономически периоди в развитието на България, със съответните различия в нормативната уредба и методите на планиране - при действието на Закона за планово изграждане на населените места и на Закона за териториално и селищно

устройство, за които може да се каже, че са „концептуално” остарели. За всички тези подробни градоустройствени планове, действащи на основание §6 ал.1 от Преходните разпоредби на ЗУТ, приравнени на ПУП по смисъла на ЗУТ, следва да се направи извод, че за прилагането им се налага извършването на допълнителни частни и административни процедури. Затрудненията възникват основно поради ограниченията, наложени от разпоредбите на §8 от Преходните разпоредби на ЗУТ, относно отчуждителното действие на дворищнорегулационните планове, което от своя страна води до нарушения в гражданския оборот и реализацията на инвестиционни инициативи за недвижимите имоти в обхвата им, в противоречие на основните цели и задачи на устройственото планиране.

За общината няма влезли в сила кадастрални и специализирани карти, съдържащи основните данни за границите, собствеността и предназначението на недвижимите имоти, както и за мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура, топографски и други данни за цялата територия в дигитален формат, подлежащ на обработка и визуализация от съвременна географска информационна система (ГИС).

Изготвените до този момент частични изменения на ПУП и планове за застрояване на имоти извън строителните граници, са правени без да се отчитат всички аспекти на територията и връзките на по високо ниво, и без да се съблюдава устойчивост в развитието на общината и обитателите и.

Обобщено може да се каже, че както за цяла България и за община Ценово основни проблеми в устройственото планиране е липсата на планова осигуреност и на завършена единна ГИС за територията.

Изготвените за община Ценово основни стратегически и планови документи имат изтичащ в настояща и следващите две години период на действие, поради което в съществената си част не би следвало да бъдат анализирани.

Принципно до настоящия момент ОПР е давал необходимите общи насоки за развитие, но основен проблем до сега е липсата на териториално измерение на предвижданията му. С изготвянето на заложените в последните изменения на ЗРР, КПРО(концепции за пространствено развитие на община), се очаква да се запълни липсата на пространственото измерение на целите заложи в ОПР, но тези насоки на развитие няма да имат конкретен териториален обхват на ниво устройствени зони.

Основна роля на ОУП на общината е да осъществи подходяща връзка между стратегическите и плановите документи на високо ниво, довеждайки предвижданията им до възможност прилагане върху отделните имоти. Липсата на ОУП ограничава възможността за развитие на територията като единна структура.

Изготвянето на ОУП ще даде възможност за завършеност на йерархичната структура в планирането за територията и възможност за постигане на устойчивост и предвидимост в развитието на общината.

3.11. Обобщен SWOT анализ на силни, слаби страни, възможностите и заплахи

SWOT анализът е обективно следствие от социално–икономическия анализ и представя изводите от проучването на състоянието и потенциала на общината, като акцентира на силните, слабите страни, възможностите и заплахите за развитие.

SWOT анализът включва оценка на вътрешните фактори, чрез която се идентифицират силните и слабите страни на община Ценово, оценка на външните фактори на обкръжаващата среда, които очертават благоприятните възможности и потенциални заплахи за развитието на общината.

Силни страни	Слаби страни
1. Благоприятни климатични условия, богати водни ресурси – р.Янтра и р.	1. Демографска криза. Намаляване и застаряване на населението.

Дунав, плодородна земя. 2. Добре развити земеделие и животновъдство. 3. Общината е разположена между два трансевропейски транспортни коридора №7 - река Дунав и №9 Русе–Бяла-Велико Търново. 4. Изградена техническа и социална инфраструктура и добре развита, балансирана селищна система. 5. Богато културно-историческо наследство. 6. Богата флора и фауна, защитени видове, територии и местообитания.	2. Неблагоприятна инвестиционна среда, ниска конкурентоспособност и слаба икономическа активност на населението, формиращи ръст на безработицата. 3. Устойчива тенденция към монокултурно растениевъдство – интензивно зърнопроизводство, малък дял на зеленчукопроизводство, овощарство и лозарство. 4. Ограничени възможности на общинския бюджет. 5. Ниско ниво на планова обезпеченост по отношение на устройство на територията. 6. Лошо състояние на елементите на техническата инфраструктура и липса на канализация.
Възможности	Заплахи
1. Възможност за развитие на поливно земеделие и предимство пред други територии на фона на общата тенденция за глобално засушаване. 2. Потенциал за разнообразяване на земеделието към зеленчукопроизводство, овощарство и лозарство. 3. Развитие на животновъдство, излизащо от рамките на домакинствата и малките стопанства към средноголеми и големи ферми. 4. Развитие на нови територии за икономическа активност с оглед близостта на големи речни пристанища на река Дунав – Свищов и Русе – и ЖП гара Бяла. 5. Съпътстваща селскостопанското производство преработвателна промишленост с висока добавена стойност. 6. Привличане на български и чуждестранни инвеститори, използване фондовете на ЕС. Развитие на трансграничното сътрудничество с Румъния 7. Потенциал за развитие на интегриран културно-исторически, селски, еко - туризъм, лов и риболов.	1. Задълбочаване на икономическия упадък и риск от социална нестабилност. 2. Увеличаване на миграцията и намаляване дела на населението в трудоспособна възраст. 3. Увеличаваща се зависимост на общинския бюджет от централната власт поради липса на собствени приходи. 4. Опасност от посегателства върху природните и културно-исторически дадености. 5. Риск от замърсяване на речните ресурси от промишлени и други източници в горните течения, извън територията на общината. 6. Риск от засушаване и възникване на ерозионни процеси.

IV. Изисквания към устройствената концепция на ОУП

4.1. Общи изисквания и насоки

В процеса на разработване на ОУП на общината, за постигане на определените цели и задачи, проектантският екип следва да се ръководи от следните най-обща насоки:

- Да създаде връзка между предвижданията на стратегическите документи от високо ниво, заложи в закона за регионално развитие (ЗРР) и ЗУТ, включително концепциите за пространствено развитие, с устройствените изисквания към всеки отделен поземлен имот на ниво ПУП.
- Да отчете съществуващите външни връзки на общината на регионално и национално ниво, влиянията от близостта със съседни страни (Румъния) и наличието на транспортен коридор на наднационално ниво, като стимулатори за развитие.
- Да покаже насоки за развитие на съществуващите и нови територии по отделните функционални системи на ниво общински център и община, като ги адаптира към намеренията за устойчиво развитие.
- С методите си на устройственото планиране да създаде условия за баланс в развитието между отделните части на общината и намаляване на разликите в жизнената среда между общинския център и периферията.
- Към основните териториални зони е важно да се предвиждат и спомагателни дейности, които да действат в симбиоза и да създават условия за пълноценно реализиране потенциала на територията.
- Да се предвидят и резервират територии за необходими далеко-перспективни урбанистични дейности, за които е известно, че ще се реализират извън рамките на времеви хоризонт на разработвания ОУП.

4.2. Селищна система

Селищната мрежа на територията на община Ценово е добре развита и стабилна като структура. Съставена е от среден на брой предимно големи и средни села, предимно от двете страни на река Янтра, която се явява структуро определяща по отношение на възникването и развитието на селищната мрежа. Гъстотата на селищната мрежа е 3,5/100кв.км. и се доближава средната за страната (4,8 селища/100кв.км.). Населението е равномерно разпределено, като общинския център е сравним с другите по големи населени места.

По отношение развитието на селищната мрежа и на селата в общината с ОУП следва :

- Да се обърне внимание на възможностите за развитие и взаимовръзките на над общинско ниво между Ценово, Бяла, Борово и Свищов.
- Да се приложат устройствени мерки и решения с оглед преодоляване на дисбаланса в развитието между населените места в общината. Да се проучи нуждата от съсредоточване в някой от селата на определен спектър от услуги и социални активности обслужващи повече от едно населено място.
- Да се извлече и развие потенциалът на територията на малките населени места и землищата им по отношение наличие на природни забележителности; материално и нематериално културно наследство; алтернативно и традиционно селскостопанско производство и преработка на продукцията; развитие на туристически атракции; усвояване на подходящ неизползваем сграден фонд.
- Да бъде проучено наличието и необходимостта от разширяване на съществуващата към момента урбанизирана територия на селата и да се формира устройствен статут на местностите със земи по параграф 4 на ЗСПЗЗ
- Да се анализира състоянието на елементите на инженерната инфраструктура, да се анализира необходимостта и икономическата целесъобразност и да се предвиди изграждане и доизграждане на системите за водоснабдяване, канализация, електроснабдяване и пречиствателни съоръжения за питейна и отпадъчна вода;

По отношение на общинския център с ОУП следва:

- Да се развият съществуващите функционални зони на населеното място и да се обособят нови такива, като се обезпечи съответния териториален ресурс за отделните видове дейност;.

- Да се проектира оптимална градска транспортна мрежа, необходима за реализиране на тези дейности. Да се проучи необходимостта и предвидят необходимите нови трасета и обходи, съобразно проучванията и прогнозите по отношение на натоварването и изведените проблеми, като основен структуро определящ елемент в развитието на административния център на общината
- Във връзка със социално-икономическото и инфраструктурно развитие на с.Ценово и повишаване на жизнената среда в територията, да се изследва необходимостта, възможностите и посоките на разширяване на строителните му граници.
- Да се проучат териториите, извън строителните граници на Ценово, които са усвоени и да се предложат решения за урегулиране и параметриране;
- Да се обобщят и обособят отделните устройствени системи с техните характерни показатели и възможности за развитие, едновременно с гарантиране на тяхното единство.
- Да се анализира състоянието на елементите на инженерната инфраструктура и да се предвиди оптимизиране и доизграждане на системите за водоснабдяване и електроснабдяване, и изграждане на канализация, пречиствателни съоръжения за питейна и отпадъчна вода;

Други урбанизирани територии

- Имайки предвид че община Ценово е гранична с река Дунав и че през нейната територия преминава река Янтра, с ОУП е необходимо да се изследват възможностите и предвидят устройствени решения по отношение на възможно обособяване на вилни зони, курортни селища, ловни и риболовни бази, гребни бази и др. Тези територии следва да се обезпечат с необходимия териториален ресурс, и с нужната довеждаща инфраструктура.
- ОУП следва да определи границите на съществуващите и новопредвидените урбанизирани територии, да развие отделните им функционални зони и формулира правила за устройството им.

4.3.Транспортно комуникационна инфраструктура

По отношение транспортната инфраструктура ОУП следва да:

- Да проучи възможностите на съществуващата пътна мрежа и да предвиди нейното развитие за предвиждания период. Предвижданията за развитието и в ОУП е необходимо да се основават на актуализирани данни по отношение на интензивността на транспортните потоци, прогнозните натоварвания, връзките със съседни общини и като цяло с републиканската пътна мрежа, предвижданията на предходни проекти, интензивността и вида на пътно-транспортните произшествия, съществуващата и прогнозната степен на моторизация и т.н;
- Да се анализират влиянието и възможностите следствие близостта на пристанище Свищов и достъпния воден транспорт. Порт Свищов е най-близкият контейнерен терминал до София, Пловдив, Стара Загора, Плевен
- Да се анализира влиянието от близостта на ЖП линията в гара Бяла, част от трасето Русе –София и възможностите от достъпния релсов транспорт.
- На база съществуващите планове и програмни документи за развитие на общината или на отделни нейни територии, се предвижда развитие на някои транспортни връзки, като при разработването на ОУП следва да се конкретизират, проучат и анализират.
- Да се отдели внимание и на възможните решения за резервиране на територии за обходни пътища на територията на община Ценово, дори в далекоперспективно направление, с оглед оптимизиране на пътния трафик и развитие на територии за икономически активности.
- Да се изследва нуждата от обособяване на нови и възстановяване на съществуващите горски и селскостопански пътища в общината;

4.4. Техническа инфраструктура

ОУП следва да обезпечи реализирането на оптимална техническа инфраструктура предвид наличния териториален капацитет и потребностите на населението и бизнеса с оглед на направеното демографско прогнозиране, планираните инвестиционни намерения в различните икономически сектори, като едновременно с това осигури необходимия териториален ресурс.

Водоснабдяване и канализация

Състоянието на инфраструктурата в общината обуславя нуждата от осигуряване на възможности за подобряване водния цикъл за урбанизираната територия, включително и терени за изграждане на нови обекти отвеждане и пречистване на отпадните води в населените места на общината. По повод тези дейности на ОУП, трябва да се уточни териториалното разположение и съблюдава за осигуряване на сервитутните зони около трасетата на инфраструктурата със съответните ограничения, които произхождат от тях.

- Да се предвиди изграждане на ПСОВ на с. Ценово и за населените места за които няма изградени пречиствателни станции, съблюдавайки икономическа ефективност при предвижданията..
- В ОУП следва да се проучи актуалното състояние на изградената водоснабдителна мрежа и при необходимост да се осигури територия за изграждането на нови трасета и съоръжения.
- Да се предвиди необходимия териториален ресурс, за изграждане на канализационна мрежа за населените места в общината
- Предвижданията на ОУП по повод инфраструктурата трябва да се съобразят с експлоатационните дружества и техните инвестиционни програми.

Енергийна инфраструктура

Всички селища в общината са електрифицирани, като усилията в тази насока следва да бъдат насочени основно към структуриране, уточняване на ограниченията от сервитутите на проводите през територията. Нуждата от изграждане на нови елементи на електропреносната мрежа следва да се уточнят със съответните стопанисващи дружества.

- Да се направят проучвания по отношение добиване на енергия от възобновяеми енергийни източници – вятърна и слънчева енергия
- По преценка на авторския колектив на ОУП да се обезпечи реализирането на ВЕИ с необходимия териториален ресурс. При необходимост, да се предвидят превантивни мерки за ограничаване на нарушаването на прилежащите територии, в следствие експлоатацията на подобен вид източници на енергия.
- Към момента на територията на общината няма снабдяване с природен газ. С ОУП да се проучи възможността, необходимостта и нужния териториален ресурс за обезпечаване на възможна газопреносна инфраструктура и съответните сервитутни площи, които тя изисква.

4.5. Устройство на земеделските и горските територии

Територията на община Ценово се отличава с значителен потенциал във връзка с подходящия релеф, с почвените и климатични условия. Около 65% от територията е заета с обработваеми земи. Районът се характеризира с интензивно по вид земеделие, което определя и важността от предвижданията на ОУП, във връзка с оптимално усвояване на потенциала и възможностите и запазване на ресурса. Укрупняването на земята и възможностите на интензивното земеделие от друга страна водят до намаляване на броя от населението ангажирано с обработката на земята, от което следва и повишаване на безработицата. С оглед развитие на устойчива социално-икономическа среда в ОУП следва да се предвидят дейности по диферсифициране на едроплощното зърнопроизводство чрез създаване на условия за

участие в земеделието и на голям брой малки икономически субекти. Подходящи дейности за дребния бизнес са дейностите в земеделието с нужда от по голямо участие на немеханизиран труд – зеленчукопроизводство, лозарство, пчеларство, отглеждане на нетрадиционни култури като черупкови плодове – орехи, бадеми, лешници и др..

По отношение на земеделските територии с ОУП:

- Да се осигури максимално запазване на високопродуктивните обработваеми земи. Да се предвиди въвеждане на режими без право на промяна на предназначението за най-високопродуктивните земи, по преценка на авторския екип на ОУП;
- Съобразно водния потенциал и ресурси на общината, да се предвиди развитие на поливното земеделие, на землищата, намиращи се в близост до реките Янтра и Дунав.
- Възможност за развитие на зеленчукопроизводство предлагат териториите около водните течения в общината. В ОУП следва да се проучи потенциалът на прилежащите на реките територии във връзка с реализиране на такъв вид селскостопански производства.
- Да се проучи нуждата от диверсификация на отглежданите към момента култури. При нужда да се заложат необходимите мерки за определените за целта площи. Преструктуриране би могло да се потърси в сферата на трайните насаждения, овощарство, лозарство и др.
- Да се изследват и възможностите за съчетаването на земеделската дейност с обособяване на преработващи продукцията обекти на територии извън населените места, като с предимство се използват обособените бившите стопански дворове, с наличната им инфраструктура. Да се проучат и изследват и съществуващите предприятия на хранително-вкусовата промишленост.

По отношение на горските територии:

- С ОУП на общината следва да разгледа отделните видове горски територии, да ги структурира и предвиди съответните режими в съответствие и с предвижданията на лесоустройствените проекти;
- Да се предвиди оптимално и устойчиво усвояване на рекреационния потенциал на горските територии в общината;
- ОУП следва да осигури възстановяване на залесените територии където е необходимо;
- ОУП следва да проучи състоянието и задоволеността от пътна инфраструктура в горските територии с оглед управлението на стопанските гори, контрола и обслужването на територията от съответната стопанисваща структура;
- С инструментите на устройственото планиране да се предвидят мерки, спомагащи превенцията на горски пожари, ограничаване на разпространението им и потушаването им;
- Следва да се изследват и предвидят дейности по залесяване на изоставени земи.

4.6. Околна среда

Всички дейности и предвиждания на ОУП трябва да целят запазването на околната среда и постигането на качествени параметри на екологично равновесие, като се отчитат основните проблемни направления. Оценка следва да се направи на климатичните условия в качеството им на стимулиращи или ограничаващи развитието на отделни елементи на проектното решение. Нужно е да се уточнят териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита.

По отношение на защитените територии:

- В ОУП трябва да присъстват съответните ограничения, предвидени в действащата законова уредба на страната, свързана със защитените зони на територията на общината. Опазването им следва да бъде приоритет в процеса на разработване на ОУП, в който следва да се уточнят актуалните граници на защитените територии и горите, чието предназначение не може да бъде променено;
- Плановите предвиждания по отношение на туристическа инфраструктура и натоварване в територии с режим на защита трябва да се съобразят с планове за управление на защитените територии;
- Да се уточни осигуряването на довеждаща техническа инфраструктура, териториален обхват и допустими дейности в защитените територии подходящи за рекреация.

По отношение на нарушените територии:

ОУП трябва да предвиди комплекс от мерки и дейности за ограничаване на свачищните процеси, явяващите се основен проблем за общината. Да анализира и предложи комплекс от мерки в областта на горското и селското стопанство за ограничаване на ерозията на почвите и свлачищните процеси и за запазване площта на обработваемата земя. Подходящи насоки в тези направления са:

- Ограничаване на течовете по водопроводната мрежа и изграждане на канализационна мрежа, приоритетно в териториите с по-голямо натоварване.
- Използване на по-бедни, дори каменисти почви, разположени на стръмни, ерозирани терени и засяването им с подходящи култури, осигуряващи по-висока противоерозионна защита.
- Обособяване на лесозащитни пояси около нарушени и наличните защитените зони;
- Провеждане на залесителни и укрепителни мероприятия във водосборите за ограничаване освен на почвената ерозия и на пороищата;
- Да се анализира евентуално увеличаване на дела на нарушените територии в резултат от строителни дейности.

При разработване на ОУП на община Ценово, да се постави акцент върху **превантивните мерки за опазване на околната среда:**

- Да се проучи състоянието на системата за управление на твърди битови отпадъци (ТБО) в общината, наличността и нуждата от премахване на нерегламентирани сметища и създаване на нужните пространствени измерения на системата – депо за битови отпадъци, претоварни станции. Да се проучи нуждата от оптимизиране на съществуващите сметища, реорганизация на местно ниво и като част от система за преработка на областно ниво;
- Полагане на твърди настилки по пътната мрежа с цел намаляване на запрашаването;
- Пряка връзка с опазването на околната среда е разширяването на зелената система в частта и по протежение на главните пътни артерии на града и общината, като с това би се постигнало ограничаване на замърсяването от прах и шум от пътния транспорт. Следва да се въведът норми за необходимата ширина, храстов и дървесен видов състав с цел оптимално използване на предназначението на изолационните пояси;
- Пряко влияние върху околната среда оказва липсата на изградена канализация в повечето населени места на общината и използването на попивни ями. Проблемът с отвеждането на отпадните води, трябва да се реши, като се предвиди изграждане на необходимата канализационна мрежа. Да се предвиди изграждането на локални пречиствателни станции и съоръжения;
- Да се отчитат пределно допустимите рекреационни капацитети на курортните населени места и селищни образувания, курортите, курортните комплекси, ваканционните селища и вилните зони по критерии, определени с наредба на министъра на здравеопазването, министъра на регионалното развитие и благоустройството,

министъра на околната среда и водите и министъра на икономиката, енергетиката и туризма;

4.7. Производствени и други дейности

ОУП следва да създаде устройствени условия за икономическо развитие с оглед стабилизиране на пазара на труда и повишаване качеството на живот, при спазване изискванията за опазване на природните дадености и устойчиво развитие. С ОУП следва:

- Да се проучат наличните производствени и складови зони и необходимостта от обособяване на нови такива (индустриални паркове, борси и тържища), във връзка с прогнозното икономическо развитие на общината, стимулирането на частния бизнес и привличането на нови инвестиции.
- Да се проучи необходимостта от реструктуриране на производствените зони с определяне на устройствени режими и параметрите на предлаганите градоустройствени показатели за всяка конкретна производствена зона, като реализацията на подобна дейност следва да се обезпечи посредством териториално-устройствените методи, възприети при изработването на ОУП.
- Да се определят подходящи локализации за селищни образувания за изграждане на животновъдни ферми, оранжерии, мандри, складове за продукция и други, с което се цели стабилизиране на работната сила по селата и приближаване на преработката на продукцията в близост до производството и.
- Да се определи наличният инвестиционен интерес за изграждане на производствени и складови зони, фирмени представителства и т.н. по основните входно-изходни артерии на общинския център и другите населени места

Туризм

Община Ценово има нереализиран потенциал за развитие на този отрасъл на икономиката, предвид наличното историческо наследство и природните и дадености. Към изотвянето на ОУП може да се формулират следните насоки:

- Да се предвиди от една страна социализация а от друга опазване на всички ценни природни и антропогенни дадености, с методите на устройственото планиране.
- Да се определят територии подходящи за изграждане на обекти за туристическа дейност – ловен, риболовен, селски и еко-туризъм, вили и др., да се оформят съответните нови селищни образувания и да се определят правила и норми гарантиращи прекъснатост на урбанизацията и контрол върху тенденциите за претоварване на зоните и замърсяване.
- Да се предвиди и съответна довеждаща инфраструктура към зоните на намеса.
- Да се проучат възможностите за съвместяване на селския туризъм с лозарството, заложено в действащия общински план за развитие на общината.
- При развитието на системата следва да се обезпечи опазването на обектите на културно – историческо наследство и защитените зони в общината. Това следва да се отрази в Правилника за прилагане на ОУП с въвеждане на ограничения относно застрояване, експлоатационно претоварване, наднормен шум, замърсяване и др.
- Да се оценят възможностите за обособяване на малко пристанище(кей) и организиране на панорамни пътувания.

4.8. Обитаване

Преобладаващото ниско еднофамилно обитаване в града определя сравнително ограничена необходимост от устройствени мерки, които да бъдат заложи в ОУП на община Ценово.

При разработването на плана е необходимо е да се предложат устройствени решения, касаещи:

- Оптимизиране на жилищните територии в община Ценово с оглед:
 - обновяване на жилищна среда в жилищните територии в централните и периферни части на населените места в общината;

- ефективно използване и намиране на нови функции на наличния резерв от жилищен фонд в селата от общината.
- Регулиране на инвестиционните интереси за строително усвояване на територии в/ и извън регулационните граници селата в общината, и на такива в съседство с привлекателни природни дадености;
- Целесъобразно е предвиждането на зони за вилно застрояване на местностите със земи по § 4 на ЗСПЗЗ при осигуряване на възможност за изграждане на обекти на социалната и друга инфраструктура

4.9. Обществено обслужване и социална инфраструктура

Съвремените социално-икономически условия, новото законодателство и реформата в социалната сфера водят до съществени промени в развитието на подсистемите на общественото обслужване. Тяхното развитие в перспектива ще следва модел на задължителност само по отношение на подсистеми: образование, здравеопазване, частично култура и спорт. Другите подсистеми ще бъдат направлявани, но свободни по отношение на бъдещото им развитие и водени от частната инициатива.

Към момента на територията на общината няма изявена нужда от нови обекти на социалната инфраструктура в сферите образование и здравеопазване, с оглед на тенденцията за намаляване на населението, икономическите реалности и политиките на съответните министерства, но има необходимост от подобряване на качеството на тези услуги.

Към изотвянето на ОУП може да се формулират следните насоки:

- По отношение на здравеопазването следва да се изледват нуждите на системата, отчитайки и възможностите за лечение в Бяла и Свищов. Да се отчитат бъдещите тенденции и провежданата в момента политика на национално ниво по отношение на здравната и образователната система
- Да се отчете нуждата от обновяване и разширяване на сградите и съоръженията на културата и спорта.
- Да се проучи и предвиди обособяване на нови обекти за обществено обслужване и социална инфраструктура, във връзка със създаването на условия за стимулиране развитието на населените места.
- Да се предвиди развитие на съществуващата инфраструктура на културата, като се проучи нуждата от създаването на многофункционални зали за културни, спортни и други публични прояви.
- Да се проучи възможността за възстановяване на функциите за обектите на системата с отпаднало предназначение – неизползвани сгради на здравни заведения, учебни заведения и др., като се цели максималното използване на наличния ресурс и капацитетът му.

4.10. Културно историческо наследство

Имайки предвид че община Ценово, разполага с голямо по обем и със значителна стойност културно-историческото наследство, с изявени естетико-емоционални характеристики, но недостатъчно познато на национално ниво, ОУП следва :

- Да проучи и анализира обектите на културно-историческото наследство, и да постави изисквания и ограничения за устройствени, строителни и други намеси, предвид законовите ограничителни и други допълнителни мерки нужни за опазването им;
- Да анализира отделните обекти в качеството им на исторически символи за територията и проучи потенциала им като генератор на туристически поток и повишаване качеството на средата за обитаване;
- Да се съобрази с устройствените аспекти по отношение на режимите за опазване на културно-историческите ценности, заложи в съответната нормативна уредба;
- Да се предвиди необходимата техническа инфраструктура и необходим сграден фонд, обслужващи обектите на културно-историческото наследство на територията на общината и да се уточнят терените с ограничения около тях.

- Да се ситуйра съществуващото културно-историческо наследство в контекста на националната и европейската мрежи на културните маршрути;

4.11. Зелена система и отдих

- За нуждите на планирането и параметрирането на урбанизираните територии на община Ценово е необходимо да се направи по-подробен анализ на зелената система в отделните населени места на общината. Важно е да се разграничат отделните компоненти на системата, а именно:
 - Зелени площи за широко обществено ползване;
 - Зелени площи със специфично предназначение;
 - Допълващи зелени площи;

ОУП следва да актуализира категоризацията на зелените площи в селищната и крайселищната територия.

На базата на анализираната информация и прогнозното демографско развитие следва зелената система да се оразмери съгласно изискванията на действащата Наредба № 7 за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони;

- При необходимост да се предвидят нови озеленени площи и пространства за спортни и рекреационни дейности, особено в жилищните територии и междублоковите пространства, което би допринесло освен за чиста жилищна среда до повишаване на трудовата заетост във връзка с изграждаето и поддържането на съответните обект;
- При проектирането на системата трябва да се запази и доразвие естетическото оформление на урбанизираната територия. Развитието на зелената система като цяло е важен способ за постигане на балансирана среда на обитаване и оказва пряко влияние върху опазването на околната среда;
- ОУП трябва да предложи условия за усвояване на значителния рекреационен потенциал на горските територии в общината. Това би довело до увеличаване на курортните горски територии, което следва да се обезпечи с необходимата инфраструктура.
- Да се предвиди развитие на спортната инфраструктура на територията на общината.

V. Изисквания към обема, съдържанието, вида и начина на представяне на ОУП

5.1. Изисквания към фазите, обема, съдържанието, вида и начина на представяне на ОУП.

На основание чл. 126 ал. 4 на ЗУТ, Общият устройствен план на общината се изработва в две фази, както следва:

- Първа фаза – Предварителен проект;
- Втора фаза – Окончателен проект.

Съдържанието на проектно-проучвателните работи (ППР) по всяка фаза се определя от чл. 18 и чл. 19 на Наредба №8 на МРРБ за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове. Изпълнителят на проекта следва стриктно да изпълнява тези нормативни изисквания за обхвата на ППР и по своя инициатива да включи допълнителни проучвания, имащи отношение към устройственото развитие и планиране на община Ценово.

Плановото задание изисква изработването на Общ устройствен план на община Ценово да се осъществи в съответствие с разпоредбите на чл. 125 и чл. 126 от Закона за устройство на територията (ЗУТ – посл. изм. ДВ. бр. 28 от 19 Март 2013 г.), както и чл. 16, ал.1, чл. 17, чл. 18 и чл. 19 от Наредба № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове (Обн., ДВ, бр. 57 от 2001 г.; изм., бр. 68 от 2004 г. и бр. 51 от 2005 г.).

7В този смисъл с ОУП Ценово да се определят:

- общата структура на територията – предмет на плана, и преобладаващото предназначение на съставните и структурните ѝ части;

- местоположението и границите на урбанизираните територии, земеделските територии; горските територии, защитените територии, нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение;
- режимът на тяхното устройство, който включва най-общи цели, мерки и изисквания за тяхното опазване, използване, изграждане и развитие;
- разположението на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура на територията на общината и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, вкл. съоръжения и обекти от национално значение;
- териториите с вероятно разпространение на предвидими природни бедствия и необходимите превантивни мерки и начин на устройство и защита;
- териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия и естетическо оформяне, в т.ч. териториите за превантивна устройствена защита съгласно чл. 10, ал. 3 ЗУТ.

Плановото задание изисква текстовите материали на Предварителния проект в частта им с анализ на съществуващото положение (диагноза) и прогноза за бъдещо развитие да бъдат структурирани съгласно разделите на чл. 18, ал. 2 от Наредба №8. Обяснителната записка съдържа аналитични проучвания, допълващи съответните такива от Планово задание; изяснява и обосновава проектното предложение, и определя правила и нормативи за прилагане на ОУП, които включват условията, при които може да се изменя планът, задължителните изисквания към подробните устройствени планове (ПУП), допустимите натоварвания на териториите и др.

Обемът и съдържанието на графичните материали на Проекта за Общ устройствен план на общината следва да се изработи в следните мащаби:

- М 1:5 000 за териториите в новите строителни граници на административния център на общината;
- М 1:25 000 за територията в границите на общината;
- М 1:50 000 за регионалните проучвания на зоната на активно влияние.

Плановото задание изисква основните графични материали на предварителния проект да съдържат:

- Опорен план на община Ценово в М 1:25 000, изработен върху топографска карта, с отразени кадастрални и други данни съгласно чл. 115 от ЗУТ
- Общ устройствен план на община Ценово в мащаба на опорния план, който отразява бъдещото развитие и устройството на териториите;
- Детайлна схема в М 1:5 000 за устройство на териториите в новите строителни граници на административния център на общината, включваща и частите от землището с новопредвидени урбанистични дейности;
- Схема в М 1:50 000 за регионалните проучвания на зоната на активно влияние;
- Схема на комуникационно-транспортната система;
- Отделни и комбинирани схема на мрежи и съоръжения на инженерната инфраструктура (водоснабдяване, канализация, електроснабдяване, газификация, телекомуникации и др.);
- Специализирана схема на културното наследство;
- Специализирана схема на екологичното състояние и въздействието върху околната среда;

Плановото задание изисква Окончателният проект на ОУП Ценово да се изготви въз основа на Предварителния, с отразени корекции и допълнения съобразно становищата на заинтересуваните централни и териториални администрации, контролните органи, решенията на експертните съвети и обществените обсъждания.

Всички текстови и графични материали следва да бъдат предадени на хартиен носител (един оригинал и две копия), както и на магнитен носител (компакт диск), с идентично съдържание. Текстовите материали трябва да бъдат предадени в подходящ формат (А4 или А3), съдържащи следните задължителни елементи:

- титулна страница, с нанесена информация относно: вид на плана; обект на планиране; изпълнител; възложител; главен проектант – квалификационна степен, три имена, номер на документ за правоспособност, подпис; три имена на лицето, представляващо и/или управляващо юридическото лице.
- авторски колектив – списък на проектантите, сътрудниците, консултантите и техническите лица, участвали в изготвянето на поръчката;
- съдържание на текстовия и графичния материал.

Графичните материали за ОУП се изработват със следните допълнителни задължителни елементи:

- вид и териториален обхват на плана, мащаб, фаза на проектиране, разположени в подходящо в композиционно отношение място;
- географските посоки и данни за ветровия режим;
- таблица с информация за изпълнителя, вида на плана, възложителя, проектантите (специалност, име, фамилия и подпис), фазата и мащаба на проекта, датата на завършване на проекта, разположена в долния десен ъгъл на всеки задължителен графичен материал;
- друга допълнителна графична информация (легенда, таблици, напречни профили, разрези, силуети и др.), разположени в свободните полета на чертежа по преценка на водещия проектант.

5.2. Времеви график

Времевият график за изработване на ОУП Ценово е сумарен от сроковете за проучване и проектиране, съгласуване, обществено обсъждане и приемане/одобряване.

Етапите и сроковете за тяхното разработване са съответно:

1. Етап 1. Проектно-проучвателни работи и изготвяне на подробен опорен план – до 6 месеца от стартиране на работата;
2. Етап 2. Изготвяне на Предварителен проект – до 8 месеца от приключване на Етап 1;
3. Етап 3. Изготвяне на Окончателен проект – до 4 месеца от приключване на Етап 2;
4. Етап 4. Изготвяне на Правила и нормативи за приложение на плана – до 3 месеца след приключване на Етап 3.

В сроковете не се включват сроковете за предоставяне на информация по чл. 115 и чл. 116 от ЗУТ, както и тези за съгласуване, приемане, обществено обсъждане и одобряване на съответните етапи.

Плановото задание подлежи на внасяне в МОСВ или регионалната инспекция по околната среда и водите за преценяване на необходимостта от екологична оценка и оценка за съответствието, представляващи част от общия устройствен план (чл.125, ал.6 ЗУТ). При преценена необходимост от изготвяне на ЕО и ОС, същите се изработват на база на изготвения Предварителен проект.

5.3. Изисквания към финалните документи (текстови и графични) на ОУП

Финалните документи на ОУП Ценово трябва да съдържат всички резултати от етапите по изработването му. По отношение на обема и съдържанието, те трябва да съответстват на изискванията на чл. 18 и чл. 19 от Наредба №8 на МРРБ, както и да кореспондират на възприетата в устройствената практика по изработване на ОУП технологична последователност.

В съответствие с възприетите етапи, съобразно изискванията на нормативната уредба по устройствено планиране, финалните документи от първата фаза на проучванията (Предварителен проект на ОУП) включват обяснителна записка (текстови материали) и Проект за Общ устройствен план на община Ценово в М 1:25 000.

Обяснителната записка съдържа в себе си както подробните аналитични проучвания (допълващи съответните аналитични проучвания в Планово задание), така и проучванията за перспективното развитие на територията и обосновките по устройствените решения. За

представените в текстовата част данни задължително се изисква посочване на източника на информация.

Част от основните графични материали по първата фаза по изработване на ОУП е подробния Опорен план. За целта се използва Опорният план, изработен паралелно с Плановото задание, като се допълва с елементи, които авторският колектив, изработващ ОУП счита, че трябва да бъдат включени.

Проектът за Общ устройствен план на община Ценово като основен финален графичен документ е в М 1:25 000. Обемът и съдържанието му, както и степента на подробност се определят съгласно изискванията на Наредба №8 на МРРБ и възможностите, които дава възприетият мащаб. Основният графичен чертеж на проекта се придружава от набор от специализирани схеми в подходящ мащаб в зависимост от техния характер. Такива са схема в М 1:5 000 за устройство на териториите в новите строителни граници на административния център на общината, схема в М 1:50 000 за регионалните проучвания на зоната на активно влияние, специализираните схеми, съдържащи устройствени решения за системите на транспортната и инженерната инфраструктури, културното наследство, екологичното състояние и въздействието върху околната среда и др.

Финални документи по първата фаза са още „Баланс на територията” (опорен и проектен) съгласно изискванията на Наредба №8 и „Правила и нормативи за прилагане на Общия устройствен план на община Ценово”.

Финалните документи по втората фаза на работата по изработване на ОУП на община Ценово (Окончателен проект) съдържат текстовите и графичните материали на Предварителния проект, коригирани и допълнени съобразно решенията на експертните съвети, проведените обществени обсъждания и становищата на заинтересуваните централни и териториални администрации. Като допълнителен текстови материал към финалните документи на ОУП на община Ценово се изработва доклад за изпълнение на препоръките.

Друг важен финален документ на ОУП Ценово е „Програмата за реализация на ОУП”. Основен раздел на тази програма е частта за спешни действия в първите 5-7 години от приемането (утвърждаването) на ОУП. В този раздел се залага система от устройствени действия и мерки, обосноваващи необходимостта от изработване на поредица от подробни устройствени планове и инвестиционни проекти. Програмата за реализация на ОУП също подлежи на обсъждания и на съгласувателни процедури и се утвърждава от Кмета на община Ценово. Те протичат паралелно с процедурите по обсъжданията на ОУП.

5.4. План за необходимите административни мерки и организационни процедури по разработването и одобряването на ОУП

Изработването и одобряването на Общ устройствен план на община Ценово се процедира със следните административни мерки и организационни процедури:

- Начало на процедурите по избор на изпълнител по Закона за обществените поръчки и финансовото осигуряване на изработването на ОУП;
- Възлагане на изработването на ОУП на избрания изпълнител. Осигуряване на необходимата информация и съдействие от службите на общинската администрация, експлоатационните предприятия, заинтересованите централни и териториални администрации и др.;
- Заповед на кмета на общината (или Решение на Общинския съвет) за въвеждане на временни административни мерки по ограничаване на строителството на територията на община Ценово до приемане на ОУП, когато и където това е необходимо, по преценка на авторския колектив разработващ плана.
- Заповед на кмета на община Ценово за режим на служебната тайна от момента на стартиране на работата по разработвана ОУП до обявяването на плана за обществено обсъждане;
- Проектно-проучвателни работи и изготвяне на подробен опорен план, които се разглеждат от екип от главния архитект и експерти от компетентните отдели на община Ценово и се дава становище;

- Изготвяне на Предварителен проект – координацията на процеса се осъществява от главния архитект на община Ценово. Изготвеният Предварителен проект се съгласува от общинския експертен съвет (ОЕС), който се произнася по предложеното решение, на чиято основа да се разработи Окончателния проект. Съгласуването със заинтересованите институции се провежда съгласно реда и процедурите, определени с действащите нормативни документи;
- Изготвяне на Окончателен проект, който се предлага за обществено обсъждане. Общественото обсъждане се съвместява и е част от процедурата за провеждане на консултации по екологичната оценка и/или оценката за съвместимост, които Възложителя организира и провежда по Закона за опазване на околната среда и/или Закона за биологичното разнообразие. Възложителят съгласува проекта за ОУП със заинтересованите централни и териториални администрации, а при необходимост – и със специализираните контролни органи и експлоатационните дружества. Окончателният проект се разглежда от ОБЕСУТ и се дават препоръки или се приема. След съгласуването на проекта със съответните инстанции и допълване на техните препоръки и препоръките на ОБЕСУТ, ОУП се одобрява от Общинския съвет по доклад на Кмета на общината. Решението на общинския съвет се изпраща в 7-дневен срок от приемането му на областния управител, който може в 14-дневен срок от получаването да върне незаконосъобразното решение за ново обсъждане или да го оспори пред съответния административен съд. Одобрението се обнародва в Държавен вестник и не подлежи на обжалване;
- Изработване на правила, нормативи и програмни документи за прилагане на ОУП от работна група за срок до три месеца след утвърждаването на Окончателния проект. Работната група се назначава със заповед на Кмета на общината и се състои от представители на колектива, изработил ОУП и експерти, представители на общинската администрация, местни обществени и стопански организации. Документите се обсъждат и разглеждат от ОБЕСУТ;
- Кметът на общината представя за приемане от Общинския съвет ежегоден доклад за изпълнението на Общия устройствен план на общината и прави предложения за изменение на плана, ако такова се налага.

5.5. Изисквания към проектантския екип, разработващ ОУП на община Ценово

Проектантският екип, разработващ ОУП би могъл да се структурира по следния начин:

- Ръководител екип;
- Ключови експерти;
- Допълващи експерти и консултанти;
- Помощен персонал.

Ръководителят на екипа има функциите и на основен проектант. Професионалните изисквания към него са следните:

Архитект - урбанист с професионална квалификация и опит;

- Умение за управление и работа с комплексен екип;
- Познаване на действащата нормативна уредба в областта на териториалното устройство и планиране;
- Познаване на стратегическите и планови документи на община Ценово и областта;
- Възможности за генериране идеи с концептуален характер;
- Познаване на управленските механизми, прилагани при управлението на община Ценово от страна на съответните институции;
- Умения за осъществяване на контакти с кмета и с общинската администрация на общината.

Екипът от ключови експерти се формира от специалисти, които са компетентни по проблемите на отделните функционални системи и направления. Следва тяхната професионална квалификация да бъде: урбанист-архитект, икономист, демограф, еколог и др.

Ключовите експерти трябва да притежават практически опит в сферата на устройственото планиране, регионалното и местното развитие, инфраструктурното развитие, опазване на природната среда и др. Важно изискване към ключовите специалисти е да имат опит в работа в екип.

Допълващите експерти са сътрудници и консултанти. Те се определят от ръководителя на екипа и следва да са с висше образование по съответните специалности, да притежават експертни знания и опит в съответните функционални системи и проблемни направления, да притежават умения за работа в екип.

Помощният персонал се определя в процеса на изработване на ОУП, като основната му функция е да изпълнява технически задачи – събиране, обработка и подготовка на необходимата информация, участие при изработване и оформяне на текстовите и графичните материали по проекта на ОУП и др.

Във връзка с необходимите квалификация и практически опит, следва членовете на авторския екип да ги докажат посредством :

- документи за завършено висше образование;
- други документи, доказващи съответната професионална квалификация;
- документи, доказващи професионалния опит в съответната сфера;

VI.Източници на информация

- Национален статистически институт;
- Дирекция „Бюро по труда” – гр. Бяла, обл. Русе;
- РИОСВ – Русе;
- Национална база данни „Население” (ГРАО);
- НИНКНИ;
- Общинска администрация – Ценово(справки, информация и данни);
- Общинска служба по земеделие – Ценово;
- Регионална здравна инспекция – Русе;
- Регионален инспекторат по образование – Русе;
- Държавно горско стопанство;
- "ВиК"ЕООД - Русе;
- ОПР на община Ценово 2007-2013 г., експертни оценки и др.
- ОСР на област Русе за 2005-2015 г.
- РПР на СЦР за 2014-2020 г.
- Национална концепция за пространствено развитие на България и др.